

Βρυξέλλες, 6.6.2018
COM(2018) 434 final

2018/0227 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη για την περίοδο 2021-2027

{SEC(2018) 289 final} - {SWD(2018) 305 final} - {SWD(2018) 306 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αυτή η πρόταση προβλέπει ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου 2021.

• Αιτιολόγηση και στόχοι

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός επηρεάζει όλους τους τομείς της οικονομίας και μετατρέπει τον τρόπο που ζούμε, εργαζόμαστε και επικοινωνούμε. Καθώς οι μεταφορές, η βιομηχανική υποδομή, η εκπαίδευση και οι δημόσιες υπηρεσίες υψηλής ποιότητας έχουν εξασφαλίσει την ευημερία της Ευρώπης στο παρελθόν, οι επενδύσεις σε στρατηγικές ψηφιακές ικανότητες και υποδομές, η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός της αλληλεπίδρασης μεταξύ κυβερνήσεων και πολιτών θα στηρίζουν τη μελλοντική μας ευημερία.

Το υφιστάμενο επενδυτικό πλαίσιο της ΕΕ καλύπτει σημαντικές πτυχές αυτών των πυλώνων και κυρίως την έρευνα και την καινοτομία¹. Ωστόσο, τα διδάγματα που αντλήθηκαν από επιτυχείς δημόσιες πολιτικές σε τομείς υψηλής τεχνολογίας δείχνουν ότι, εκτός από την έρευνα και την καινοτομία, η δημόσια δράση για τη στήριξη των «ανάντη εισροών» σε ταχέως αναπτυσσόμενα πεδία τεχνολογίας μπορεί να συμβάλει ριζικά στην παραγωγή αξίας ενώ παράλληλα αντιμετωπίζει τις ανάγκες του δημόσιου τομέα.

Αυτό ισχύει πράγματι για τους βασικούς τομείς που υποστηρίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας για τουλάχιστον τα δέκα προσεχή χρόνια, ήτοι την προηγμένη υπολογιστική και χειρισμό δεδομένων, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την τεχνητή νοημοσύνη. Οι επενδύσεις για την απόκτηση των πλέον προηγμένων ικανοτήτων σε αυτούς τους τομείς, η διασφάλιση της καλύτερης αξιοποίησής τους με διαλειτουργικό τρόπο σε ολόκληρη την ΕΕ και η απόκτηση των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την ανάπτυξή τους και τη χρήση τους θα παράσχουν ουσιαστική ώθηση στον ψηφιακό μετασχηματισμό των τομέων δημόσιου συμφέροντος και της βιομηχανίας μας.

Στην Ευρώπη, αυτό το επενδυτικό χάσμα ανάντη, εκτός από την έρευνα και την καινοτομία, είναι εμφανές από την αναντιστοιχία μεταξύ της αυξανόμενης ζήτησης της πιο πρόσφατης τεχνολογίας και της προσφοράς. Στην υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, η ανεπαρκής προσφορά αναγκάζει τους επιστήμονες και τους μηχανικούς της ΕΕ να στραφούν μαζικά σε υπολογιστικούς πόρους εκτός Ευρώπης, κυρίως στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, όπου τα κυβερνητικά προγράμματα διατηρούν την προσφορά για υπολογιστική υψηλών προδιαγραφών στην πρωτοπορία των επιδόσεων².

Η Ευρώπη φιλοξενεί επίσης μια κορυφαία ερευνητική κοινότητα τεχνητής νοημοσύνης παγκοσμίως καθώς και πλήθος μικρών εταιρειών που παρέχουν τεχνογνωσία τεχνητής νοημοσύνης, αλλά η αγορά τεχνητής νοημοσύνης της είναι υποανάπτυκτη σε σύγκριση με τις ΗΠΑ, όπου οι διαθέσιμες δυνατότητες, ιδίως στα δεδομένα, παρέχουν τις προϋποθέσεις για καινοτομία σε μεγάλη κλίμακα.

Ο κατακερματισμός και οι σχετικά χαμηλές δημόσιες επενδύσεις στον κυβερνοχώρο³ θέτουν σε κίνδυνο την κοινωνία και την οικονομία μας, ενώ η ευρωπαϊκή βιομηχανία του

¹ Η υποστήριξη της έρευνας και της καινοτομίας σε τεχνολογίες και εφαρμογές νέας γενιάς, η υποστήριξη έργων ψηφιακής υποδομής στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και η στήριξη για τα μέσα ενημέρωσης στο πλαίσιο του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη».

² Η ΕΕ καταναλώνει σήμερα το ένα τρίτο των πόρων υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων παγκοσμίως, αλλά παρέχει μόνο περίπου το 5 % (Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2017) Ανάπτυξη υπερυπολογιστών στην Ευρώπη (Developing Supercomputers in Europe), σ. 3).

³ Οι τρέχουσες δημόσιες επενδύσεις στην ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο εκτιμάται ότι κυμαίνονται μεταξύ 1 και 2 δισ. ευρώ ανά έτος, ενώ οι επενδύσεις στις ΗΠΑ είναι σχεδόν δέκα φορές υψηλότερες.

κυβερνοχώρου παραμένει ιδιαίτερα διασκορπισμένη, χωρίς σημαντικούς παράγοντες στην αγοράς⁴. Οι θέσεις εργασίας υψηλής ειδίκευσης σε τομείς όπως η τεχνητή νοημοσύνη, η ανάλυση δεδομένων και η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο δεν καλύπτονται - σήμερα υπάρχουν περισσότερες από 350 000 κενές θέσεις εργασίας σε αυτούς τους τομείς.⁵

Η στρατηγική της ψηφιακής ενιαίας αγοράς θέσπισε ένα ισχυρό πλαίσιο, το οποίο πρέπει τώρα να συμπληρωθεί από ένα εξίσου ισχυρό πρόγραμμα επενδύσεων. Αυτό εγκρίθηκε στο υψηλότερο πολιτικό επίπεδο. Στο Τάλιν, οι Ευρωπαίοι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων προσδιόρισαν τους κύριους πυλώνες της ισχυρής ψηφιακής οικονομίας: ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, τεχνητή νοημοσύνη, μια παγκόσμιας κλάσης υποδομή που περιλαμβάνει υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, ψηφιακές δεξιότητες και τον ψηφιακό μετασχηματισμό του δημόσιου τομέα⁶. Αυτό αντικατοπτρίστηκε στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Οκτωβρίου του 2017. Έκτοτε, αρκετές συνεδριάσεις του Συμβουλίου συζήτησαν το ζήτημα της οικοδόμησης ισχυρών ψηφιακών ικανοτήτων στην ΕΕ. Στην ανακοίνωση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο⁷, η Επιτροπή τόνισε το σενάριο του **διπλασιασμού των επενδύσεων** στον ψηφιακό τομέα.

Η παρούσα αιτιολογική έκθεση συνοδεύει την πρόταση **κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ένα νέο πρόγραμμα αφιερωμένο στη μεγέθυνση και τη μεγιστοποίηση του οφέλους του ψηφιακού μετασχηματισμού για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες, τις δημόσιες διοικήσεις και τις επιχειρήσεις** (πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»).

Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» αποτελεί κεντρικό στοιχείο της ολοκληρωμένης απάντησης της Επιτροπής στην πρόκληση του ψηφιακού μετασχηματισμού, μέρος της πρότασης του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) για το 2021-2027. Σκοπός του είναι να παράσχει ένα εργαλείο δαπανών που είναι προσαρμοσμένο στις επιχειρησιακές απαιτήσεις για την οικοδόμηση ικανοτήτων στους τομείς που προσδιορίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και να εκμεταλλευτεί τις συνέργειες μεταξύ τους.

Ως εκ τούτου, θα επικεντρωθεί στην ενίσχυση των δυνατοτήτων της Ευρώπης στην **υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, την τεχνητή νοημοσύνη, την κυβερνοασφάλεια και τις προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες⁸ και τη διασφάλιση της ευρείας χρήσης τους σε όλη την οικονομία και την κοινωνία**. Προωθούμενες ταυτόχρονα, θα βοηθήσουν τη δημιουργία μιας ευημερούσας οικονομίας δεδομένων, θα ευνοήσουν την ενσωμάτωση και θα εξασφαλίσουν τη δημιουργία αξίας⁹. Αντιθέτως, επειδή οι πυλώνες είναι στενά συνυφασμένοι μεταξύ τους και αλληλεξαρτώμενοι, εάν αγνοηθεί ή αποδυναμωθεί ένας μόνο από αυτούς θα υπονομευθεί το συνολικό οικοδόμημα: για παράδειγμα, η τεχνητή νοημοσύνη χρειάζεται την κυβερνοασφάλεια για να είναι αξιόπιστη, η κυβερνοασφάλεια χρειάζεται την υπολογιστική υψηλών επιδόσεων για την επεξεργασία των μαζικών δεδομένων που πρέπει να

⁴ Δημιουργία μιας αποτελεσματικής ευρωπαϊκής ασπίδας στον κυβερνοχώρο (Building an Effective European Cyber Shield), EPSC, 2017. Η ίδια έκθεση αναφέρει ότι η κυριαρχία των ΗΠΑ είναι εν μέρει αποτέλεσμα μιας επενδυτικής στρατηγικής στον κυβερνοχώρο που παρουσίασε αύξηση της ομοσπονδιακής χρηματοδότησης σε 19 δισεκατομμύρια δολάρια το 2017 – αύξηση κατά 35 % σε σύγκριση με το 2016.

⁵ Μια ανάλυση των κενών θέσεων σε 7 κράτη μέλη της ΕΕ από τη βάση δεδομένων Victory.

⁶ Ψηφιακή Σύνοδος Κορυφής του Τάλιν, Συμπεράσματα του πρωθυπουργού της Εσθονίας, Γιούρι Ράτας.

⁷ COM (2018)98: Ένα νέο, σύγχρονο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο για μια Ευρωπαϊκή Ένωση που θα ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις προτεραιότητές της μετά το 2020.

⁸ Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, οι προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο ε) κυρίως ως εξειδικευμένες δεξιότητες στον τομέα της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, της τεχνητής νοημοσύνης και της κυβερνοασφάλειας σε επίπεδο ISCED 4 και άνω.

⁹ Για παράδειγμα, η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής τιμολόγησης σε όλη την ΕΕ θα σήμαινε την παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών σε εταιρείες που διαθέτουν την απαραίτητη συνδεσιμότητα και εξειδικευμένους εργαζόμενους, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την εμπιστοσύνη του κοινού και, συνεπώς, την υποστήριξη των συναλλαγών σε ασφαλές περιβάλλον.

προστατευθούν, οι ψηφιακές υπηρεσίες, για να ανταποκριθούν στα μελλοντικά πρότυπα, χρειάζονται και τις τρεις ικανότητες· τέλος, όλοι οι προαναφερόμενοι τομείς χρειάζονται τις κατάλληλες προηγμένες δεξιότητες. Το σημαντικότερο είναι ότι το πρόγραμμα θα επικεντρωθεί στις περιοχές όπου κανένα μεμονωμένο κράτος μέλος δεν μπορεί να εξασφαλίσει το επίπεδο που απαιτείται για την ψηφιακή επιτυχία. Θα δοθεί επίσης έμφαση στους τομείς στους οποίους οι δημόσιες δαπάνες έχουν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο, ιδίως στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών στην ΕΕ σε **τομείς δημόσιου συμφέροντος** όπως η υγεία, η δικαιοσύνη, η προστασία των καταναλωτών και οι δημόσιες υπηρεσίες, η υποστήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) για την προσαρμογή στις ψηφιακές αλλαγές.

Το πρόγραμμα θα εξετάσει επίσης την προστιθέμενη αξία του συνδυασμού ψηφιακών με άλλες τεχνολογίες γενικής εφαρμογής, προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη από την ψηφιοποίηση.

Το πρόγραμμα θα έχει ως στόχο:

- Τη δημιουργία και ενίσχυση της **υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων (ΥΥΕ)**, και των δυνατοτήτων επεξεργασίας δεδομένων της ΕΕ, καθώς και τη διασφάλιση της ευρείας χρήσης τους τόσο σε τομείς δημόσιου συμφέροντος όπως η υγεία, το περιβάλλον και η ασφάλεια, όσο και ανά κλάδο, ιδίως στις ΜΜΕ.
- Τη δημιουργία και ενίσχυση των κύριων δυνατοτήτων **τεχνητής νοημοσύνης (ΑΙ)**, όπως οι πόροι και οι βιβλιοθήκες αλγορίθμων τεχνητής νοημοσύνης, και η δυνατότητα πρόσβασης σε αυτούς για όλες τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες διοικήσεις, καθώς και η ενίσχυση και στήριξη των δεσμών μεταξύ των υφιστάμενων εγκαταστάσεων δοκιμών και πειραματισμού τεχνητής νοημοσύνης στα κράτη μέλη.
- Τη διασφάλιση ότι υπάρχουν στον Ευρωπαϊκό δημόσιο τομέα και τις επιχειρήσεις οι βασικές δυνατότητες για την εξασφάλιση της ψηφιακής οικονομίας, της κοινωνίας και της δημοκρατίας της ΕΕ, ότι είναι προσβάσιμες στον δημόσιο τομέα και τις επιχειρήσεις στην ΕΕ και ότι ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα του κλάδου της **ασφάλειας στον κυβερνοχώρο** της ΕΕ.
- Τη διασφάλιση ότι το σημερινό και το μελλοντικό εργατικό δυναμικό μπορεί εύκολα να αποκτήσει **προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες, ιδίως στην υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, στην τεχνητή νοημοσύνη και στην ασφάλεια στον κυβερνοχώρο**, προσφέροντας στους φοιτητές, τους απόφοιτους και τους υπάρχοντες εργαζόμενους τα μέσα για να αποκτήσουν και να αναπτύξουν αυτές τις δεξιότητες, ανεξάρτητα από το πού βρίσκονται.
- Η επέκταση της βέλτιστης χρήσης των ψηφιακών δυνατοτήτων, ιδίως της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, της τεχνητής νοημοσύνης και της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, σε όλη την οικονομία, σε τομείς δημόσιου συμφέροντος και της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης **διαλειτουργικών λύσεων σε τομείς δημόσιου συμφέροντος** και της διευκόλυνσης της πρόσβασης στην τεχνολογία και την τεχνογνωσία για όλες τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ.
- **Συνοχή με τις υφιστάμενες διατάξεις πολιτικής**

Το πρόγραμμα θα υποστηρίξει, μεταξύ άλλων, τις πρωτοβουλίες πολιτικής που ανακοινώθηκαν από την Επιτροπή σχετικά με την υπολογιστική υψηλών επιδόσεων στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Euro HPC¹⁰, το σχέδιο δράσης FinTech του Μαρτίου 2018¹¹, την

¹⁰

Πρωτοβουλία Euro HPC

τεχνητή νοημοσύνη σύμφωνα με την Ανακοίνωση για την τεχνητή νοημοσύνη¹², τον κανονισμό για την προαγωγή της δικαιοσύνης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες υπηρεσιών διαδικτυακής διαμεσολάβησης και την απόφαση για τη δημιουργία ενός Παρατηρητηρίου για την επιγραμμική πλατφόρμα οικονομίας του Απριλίου 2018¹³, και το πακέτο δεδομένων του Απριλίου 2018¹⁴, την ασφάλεια του κυβερνοχώρου στο πλαίσιο δέσμης μέτρων για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο της 15/9/2017¹⁵, τον ψηφιακό μετασχηματισμό της υγείας¹⁶ και της εκπαίδευσης¹⁷, τη νέα στρατηγική βιομηχανικής πολιτικής του Σεπτεμβρίου 2017¹⁸, την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας του Απριλίου του 2016¹⁹ και το θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη.

Το πρόγραμμα συνδέεται με υφιστάμενα επενδυτικά εργαλεία. Οι επενδύσεις για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία (ΕΑΚ) σε ψηφιακές τεχνολογίες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και προηγούμενων προγραμμάτων-πλαίσιας επέτρεψαν στην Ευρώπη να παραμείνει ανταγωνιστική σε βασικούς τομείς, όπως η ρομποτική, ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός και η τεχνολογία αισθητήρων. Η χρηματοδότηση για ΕΑΚ πρέπει τώρα να συνεχιστεί και να ενισχυθεί στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο. Το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη στηρίζεται σαφώς στις επιτυχίες του προγράμματος «Ορίζων 2020», καθιστώντας δυνατή την προώθηση τεχνολογιών όπως η υπολογιστική υψηλών επιδόσεων και η τεχνητή νοημοσύνη σε εφαρμογή.

Χάρη στις επενδύσεις στα πλαίσια, τα πρότυπα, τις διαλειτουργικές λύσεις και τις πρότυπες διασυννοριακές υπηρεσίες του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και του προγράμματος σχετικά με λύσεις και κοινά πλαίσια διαλειτουργικότητας για τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες (ISA²), οι διοικήσεις του δημόσιου τομέα είναι πλέον σε θέση να υποβάλουν σε δοκιμές τον ψηφιακό μετασχηματισμό στο πλαίσιο «πραγματικών» συνθηκών και να αρχίσουν τη μετάβαση από την ηλεκτρονική διακυβέρνηση²⁰ στην ψηφιακή. Η ανάπτυξη διαλειτουργικών λύσεων στο πλαίσιο της ψηφιακής ενιαίας αγοράς έδειξε την αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ. Αυτά είναι σημαντικά επιτεύγματα που πρέπει να αξιοποιηθούν για την υλοποίηση, σε ευρύτερη κλίμακα, διαλειτουργικών ψηφιακών υπηρεσιών σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το πρόγραμμα θα βασιστεί στις επιτευχθείσες υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του τρέχοντος μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και θα στηρίζει την περαιτέρω εξέλιξη και την ευρύτερη υλοποίηση των στοιχείων πολιτικής όπως το ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας (ΕΠΔ).

¹¹ COM (2018) 109 final, της 8.3.2018, σχέδιο δράσης FinTech: Για έναν πιο ανταγωνιστικό και καινοτόμο ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό τομέα.

¹² Ανακοίνωση της 25/04/2018.

¹³ Απόφαση της Επιτροπής αριθ. C(2018) 2393 final της 26.4.2018 σχετικά με τη σύσταση ομάδας εμπειρογνομόνων για το Παρατηρητήριο για την επιγραμμική πλατφόρμα οικονομίας.

¹⁴ SWD/2018/125 final.

¹⁵ COM (2017) 477 final, της 13.9.2017, πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με τον ENISA, τον «Οργανισμό της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο» και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 526/2013, καθώς και σχετικά με την πιστοποίηση της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών («πράξη για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο»).

¹⁶ COM (2018) 233 final, της 25.4.2018 σχετικά με τη διευκόλυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού του τομέα της υγείας και της περίθαλψης στην ψηφιακή ενιαία αγορά, την ισχυροποίηση των πολιτών και την ανάπτυξη μιας υγιέστερης κοινωνίας.

¹⁷ COM (2018) 22 final, της 17.1.2018 σχετικά με το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση

¹⁸ COM (2017) 479 final, της 13.9.2017, Επενδύοντας στην έξυπνη, καινοτόμο και βιώσιμη βιομηχανία Μια ανανεωμένη στρατηγική για τη βιομηχανική πολιτική της ΕΕ.

¹⁹ COM (2016) 180 final, της 19.4.2016, Ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας Τα πλήρη οφέλη από την ψηφιακή ενιαία αγορά.

²⁰ <http://www.oecd.org/gov/digital-government/Recommendation-digital-government-strategies.pdf>

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη συμπληρώνει και συνεργάζεται με ορισμένα άλλα μέσα που προτείνονται στο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο μετά το 2020, και συγκεκριμένα: Το Ορίζων Ευρώπη, ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη», το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη» (συμπεριλαμβανομένου του Media), το Ταμείο InvestEU, το COSME, το Πρόγραμμα για την Ενιαία Αγορά, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + (συμπεριλαμβανομένης της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων, του σκέλους για την υγεία και των βασικών ψηφιακών δεξιοτήτων), το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), το Erasmus, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (βασικές και προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες), το Ταμείο Ενοποίησης των Συνόρων, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας, το Περιβαλλοντική και Κλιματική Δράση (συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.

Οι συνέργειες μεταξύ των προγραμμάτων θα επιτρέψουν οικονομίες κλίμακας, θα καταστήσουν περισσότερο συνεκτικές τις επενδύσεις και θα προσφέρουν μεγαλύτερη αξία στους πολίτες και τους παράγοντες της οικονομίας. Θα ενισχύσουν τον αντίκτυπο που έχουν για τους πολίτες οι ψηφιακές επενδύσεις σε επίπεδο ΕΕ, ενώ οι εθνικές και περιφερειακές ψηφιακές επενδύσεις θα είναι σε θέση να συμπληρώσουν καλύτερα τις δράσεις σε επίπεδο ΕΕ.

Με την αύξηση του αντίκτυπου και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων κονδυλίων μέσω πρακτικών συνδέσεων μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων, η ΕΕ θα αντιμετωπίσει τις ψηφιακές προκλήσεις με πιο στοχευμένο και ορθολογικό τρόπο, θα οικοδομήσει ή θα αναβαθμίσει οικοσυστήματα που στηρίζουν την ψηφιοποίηση, δημιουργώντας περισσότερες θέσεις εργασίας, αυξάνοντας την ανάπτυξη και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα. Κατά την υλοποίηση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη, θα δοθεί προσοχή στη διατήρηση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς.

Το παρακάτω τμήμα παρουσιάζει εν συντομία τις κύριες συμπληρωματικότητες και τις συνέργειες μεταξύ του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και των μέσων που είναι πιο συναφή με το ψηφιακό πλαίσιο, ιδίως το πρόγραμμα Ορίζων Ευρώπη, τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη», το ΕΤΠΑ και το Πρόγραμμα Αξιών της ΕΕ, καθώς και του προγράμματος ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

Αρκετοί θεματικοί τομείς στους οποίους απευθύνεται το **Ορίζων Ευρώπη** και το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη αλληλοεπικαλύπτονται ως προς το ότι αμφότερα καλύπτουν την υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, την τεχνητή νοημοσύνη και την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο· ο τύπος των δράσεων που θα υποστηριχθούν, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και η λογική παρέμβασής τους είναι διαφορετικά και συμπληρωματικά. Το Ορίζων Ευρώπη θα είναι το μοναδικό κεντρικά διευθυνόμενο πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και το κύριο πρόγραμμα επίδειξης, πιλοτικής εφαρμογής, απόδειξης αρχών, δοκιμαστικής τεκμηρίωσης και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των χρήσεων πριν από την κυκλοφορία στην αγορά. Το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη από την άλλη πλευρά, θα επικεντρωθεί σε ψηφιακές ικανότητες μεγάλης κλίμακας και στην ανάπτυξη υποδομών με στόχο την ευρεία υιοθέτηση και ανάπτυξη σε ολόκληρη την Ευρώπη σημαντικών υφιστάμενων ή δοκιμασμένων καινοτόμων ψηφιακών λύσεων.

Ως παράδειγμα των συνεργειών τους, οι καινοτόμες ψηφιακές τεχνολογίες που αναπτύχθηκαν από το Ορίζων Ευρώπη θα αναληφθούν προοδευτικά και θα αναπτυχθούν από την Ψηφιακή Ευρώπη. Με τον ίδιο τρόπο, οι δυνατότητες και οι υποδομές στο πλαίσιο του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη θα διατεθούν στην κοινότητα έρευνας και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που υποστηρίζονται μέσω του Ορίζων Ευρώπη.

Οι πρωτοβουλίες του προγράμματος Ορίζων Ευρώπη για τη στήριξη της ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχονται στα κέντρα συστέγασης του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT Digital), θα συμπληρωθούν και θα αναβαθμιστούν χάρη στις προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες που θα αναπτυχθούν με τη στήριξη του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη. Τα κέντρα του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας φέρνουν σε επαφή σπουδαστές, ερευνητές, μηχανικοί και επιχειρηματίες με σκοπό την ανάπτυξη δραστηριοτήτων από κοινού σχεδιασμού και συνεργασίας για την εφαρμογή έργων καινοτομίας, καθώς και για τη δημιουργία και τη στήριξη επιχειρήσεων. Για να εξασφαλιστούν ισχυροί μηχανισμοί συντονισμού για την υλοποίηση, οι λειτουργικές διαδικασίες και για τα δύο προγράμματα θα ευθυγραμμιστούν.

Το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη συμπληρώνει τις δράσεις που καθορίζονται στο σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση, ιδίως τις δράσεις που απαιτούν προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες στους τομείς της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, της ανάλυσης μαζικών δεδομένων, της κυβερνοασφάλειας, των τεχνολογιών κατανεμημένου καθολικού, της ρομποτικής και της τεχνητής νοημοσύνης.

Ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα παράσχει τη φυσική υποδομή για τα ευρυζωνικά δίκτυα υψηλής χωρητικότητας που είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη των ψηφιακών υπηρεσιών και τεχνολογιών που προτείνονται στο πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη. Καθώς ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» θα στηρίζει τις υποδομές ζωτικής σημασίας σε διάφορους τομείς που χρειάζονται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, θα στηριχθεί επομένως στις εφαρμογές που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη. Στο μέλλον, μόνο το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη θα στηρίζει την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών σε τομείς δημόσιου συμφέροντος.

Το **ΕΤΠΑ** αποσκοπεί στην προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ με επίκεντρο τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες. Το ΕΤΠΑ ενισχύει την οικονομική ανάπτυξη που βασίζεται στην καινοτομία και περιλαμβάνει την ψηφιοποίηση της βιομηχανίας όπως ορίζεται στις στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης²¹ (συμπεριλαμβανομένων συμπληρωματικών επενδύσεων για τη δημιουργία και τη βελτίωση κόμβων ψηφιακής καινοτομίας). Το ΕΤΠΑ στηρίζει επίσης την ανάπτυξη ψηφιακών λύσεων, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, στο πλαίσιο της υλοποίησης των προτεραιοτήτων της ΕΕ στους τομείς του εκσυγχρονισμού των δημόσιων διοικήσεων, των βιώσιμων μεταφορών, της βελτίωσης των συστημάτων υγείας και περίθαλψης, της ενεργειακής μετάβασης, της κυκλικής οικονομίας και της εκπαίδευσης²². Με τον τρόπο αυτό συμβάλλει στην ολοκλήρωση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, ιδίως σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Η Ψηφιακή Ευρώπη θα συμπληρώσει τις τοπικές επενδύσεις με σκοπό να ανοίξουν εγκαταστάσεις για την υπόλοιπη Ευρώπη μέσω δικτύωσης και χαρτογράφησης των ψηφιακών δυνατοτήτων.

Επιπλέον, η Ψηφιακή Ευρώπη θα συμβάλει έμμεσα στην επίτευξη των στόχων της ανακοίνωσης «Ισχυρότερη και ανανεωμένη στρατηγική εταιρική σχέση με τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ»²³, η οποία αναγνωρίζει ότι η πρόσβαση στον ψηφιακό κόσμο και οι ψηφιακές δεξιότητες αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την ανάπτυξη αυτών των περιφερειών.

²¹ COM (2017) 376 final, «Ενίσχυση της καινοτομίας στις ευρωπαϊκές περιφέρειες: στρατηγικές για μια ανθεκτική, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη».

²² COM (2017) 477 final, «πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής», 29 Μαΐου 2018.

²³ COM(2017) 623 final.

Υπάρχουν σαφείς συνέργειες μεταξύ του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και του προγράμματος **Δημιουργική Ευρώπη**, ιδίως στα σκέλη MEDIA και στα διατομεακά σκέλη. Το MEDIA στηρίζει στοχοθετημένες δράσεις (π.χ. πρόσβαση σε περιεχόμενο, προώθηση, και ανάπτυξη του κοινού) για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των πολιτιστικών και δημιουργικών τομέων, ιδίως του οπτικοακουστικού τομέα και της προσαρμογής τους στο ψηφιακό περιβάλλον. Το διατομεακό σκέλος στοχεύει, μεταξύ άλλων προτεραιοτήτων, στην καλύτερη κατανόηση της δυναμικής των ψηφιακών μέσων και στον ψηφιακό μετασχηματισμό του ευρωπαϊκού τομέα ειδησεογραφικών μέσων. Το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη θα στηρίζει αυτά τα σκέλη παρέχοντας ευρεία πρόσβαση σε τεχνολογίες αιχμής, πρότυπα (όπου χρειάζεται) και υποδομές που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη ικανοτήτων.

Πρέπει να αναζητηθεί συνοχή μεταξύ του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και του προγράμματος **ψηφιακής ενιαίας αγοράς**. Για παράδειγμα, η προστασία των καταναλωτών πρέπει να επιτευχθεί μέσω του σχεδιασμού, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια των προϊόντων σε σχέση με την ψηφιακή οικονομία, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την τεχνητή νοημοσύνη. Και τα δύο προγράμματα θα πρέπει να είναι συμπληρωματικά όσον αφορά την εξέταση των εμπλεκόμενων οντοτήτων και τον τύπο των νέων κινδύνων που δημιουργούν αυτές οι αναδυόμενες τεχνολογίες. Η έρευνα για τις ψηφιακές αγορές που αναλαμβάνεται και από τα δύο προγράμματα θα πρέπει επίσης να τα υποστηρίζει αμοιβαία.

Το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη θα δώσει ώθηση στην ανάπτυξη προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων, με έμφαση στις δεξιότητες που σχετίζονται με το πεδίο εφαρμογής του, και συγκεκριμένα της κυβερνοασφάλειας, της τεχνητής νοημοσύνης και της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων. Με τον τρόπο αυτό θα είναι συμπληρωματικό του **Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου +**, που θα στηρίζει την εκπαίδευση και την κατάρτιση στον τομέα των δεξιοτήτων βασικού και μέσου επιπέδου, καθώς και του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση**, το οποίο θα χρηματοδοτεί την κατάρτιση απολυθέντων εργαζομένων στην πληροφορική, σε όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων.

Οι συνέργειες και η συμπληρωματικότητα μεταξύ του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και του προγράμματος **Erasmus** θα πρέπει να διασφαλιστούν προς όφελος αμοιβαίων των προγραμμάτων. Το πρόγραμμα Erasmus συμβάλλει στην ανάπτυξη και στην απόκτηση δεξιοτήτων μέσω της μαθησιακής κινητικότητας και της συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού.

Τέλος, όσον αφορά τη συμμετοχή οντοτήτων εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες, η υλοποίηση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη θα συντονίζεται με μέσα εξωτερικής χρηματοδότησης όπως ο Μηχανισμός Προενταξιακής Βοήθειας και ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας.

Η πρόταση της Επιτροπής για το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2021-2027 καθόρισε έναν πιο φιλόδοξο στόχο για την ενσωμάτωση των κλιματικών πτυχών σε όλα τα προγράμματα της ΕΕ, με συνολικό στόχο το 25 % των δαπανών της ΕΕ να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα. Η συμβολή αυτού του προγράμματος στην επίτευξη αυτού του γενικού στόχου θα παρακολουθείται μέσω ενός ενωσιακού συστήματος δεικτών για το κλίμα με το κατάλληλο επίπεδο επιμερισμού, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ακριβέστερων μεθοδολογιών, εφόσον είναι διαθέσιμες. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να υποβάλλει ετησίως τα στοιχεία όσον αφορά τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων στο πλαίσιο του ετήσιου σχεδίου προϋπολογισμού.

Προκειμένου να στηριχθεί η πλήρης αξιοποίηση των δυνατοτήτων του προγράμματος να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων στον τομέα του κλίματος, η Επιτροπή θα επιδιώξει να

εντοπίσει τις σχετικές δράσεις σε όλη τη διαδικασία κατάρτισης, υλοποίησης, αναθεώρησης και αξιολόγησης του προγράμματος.

Οι δράσεις του προγράμματος θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για να αντιμετωπιστούν αδυναμίες της αγοράς ή καταστάσεων μη ικανοποιητικής αξιοποίησης επενδύσεων, με αναλογικό τρόπο, χωρίς να επικαλύπτεται ή να παραγκωνίζεται η ιδιωτική χρηματοδότηση, και θα πρέπει να έχουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των δράσεων του προγράμματος και των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις και, ταυτόχρονα, θα αποτραπούν αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

Το πρόγραμμα αυτό υποβάλλεται για μια Ένωση 27 κρατών μελών, σύμφωνα με την κοινοποίηση της πρόθεσης του Ηνωμένου Βασιλείου να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρατόμ βάσει του άρθρου 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, την οποία έλαβε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 29 Μαρτίου 2017.

• Νομική βάση

Λόγω της ευρείας φύσης της παρέμβασης στο πλαίσιο του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη, αυτό βασίζεται στις ακόλουθες διατάξεις της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ):

- Άρθρο 173, παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ όσον αφορά τις περισσότερες δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος·
- Άρθρο 172 της ΣΛΕΕ, ιδίως όσον αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό τομέων δημόσιου ενδιαφέροντος.

• Επικουρικότητα

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην αξιοποίηση των συνεργειών που δημιουργούνται από το άθροισμα των βασικών θεμελιωδών στοιχείων της ψηφιακής οικονομίας: έξυπνη υπολογιστική και υποδομή δεδομένων, ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, τεχνητή νοημοσύνη, προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες και εφαρμογές στη βιομηχανία και σε τομείς δημόσιου συμφέροντος. Υποστηριζόμενοι με έναν ενιαίο συνεκτικό μηχανισμό, αυτοί οι πυλώνες θα οδηγήσουν σε μια ευημερούσα οικονομία δεδομένων, θα προωθήσουν την ενσωμάτωση, θα αποτελέσουν τον καταλύτη για καινοτόμα έργα²⁴ και θα διασφαλίσουν την κατανομή της αξίας.

Η Ψηφιακή Ευρώπη αποτελεί απάντηση σε μια νέα πολιτική βούληση να αντιμετωπιστούν από κοινού οι προηγούμενες κυρίως εγχώριες ανησυχίες, καθώς κανένα κράτος μέλος ή επιχείρηση που ενεργεί μόνη της δεν μπορεί να πραγματοποιήσει κρίσιμες ψηφιακές επενδύσεις στην απαιτούμενη κλίμακα ή να τις αναβαθμίσει σε επιτυχημένο επίπεδο. **Εάν η ΕΕ δεν συμμετάσχει, αυτές οι επενδύσεις δεν θα πραγματοποιηθούν στον βαθμό που χρειάζεται και η ΕΕ κινδυνεύει να απολέσει την ανταγωνιστικότητά της.**

Η παρέμβαση σε επίπεδο ΕΕ είναι απαραίτητη για τον σχεδιασμό, την από κοινού χρηματοδότηση και τον συντονισμό των δράσεων σε κλίμακα ικανή να αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις και να διασφαλίσει ότι τα οφέλη από τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες θα

²⁴

Για παράδειγμα, η καθιέρωση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης σε όλη την ΕΕ θα σήμαινε την παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών σε εταιρείες που διαθέτουν την απαραίτητη συνδεσιμότητα και εξειδικευμένους εργαζόμενους, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την εμπιστοσύνη του κοινού και, συνεπώς, την υποστήριξη των συναλλαγών σε ασφαλές περιβάλλον.

αξιοποιούνται πλήρως από ολόκληρη την Ευρώπη. Η πολυεπίπεδη συντονισμένη δράση μπορεί επίσης να αποφύγει τις αλληλοεπικαλύψεις, να αξιοποιήσει τις συνέργειες συνδέοντας τη χρηματοδότηση με τις συνθήκες-πλαίσιο, να διαφυλάξει τη διαλειτουργικότητα και να αποφύγει τα τυφλά σημεία ή ένα βαθύ γεωγραφικό ψηφιακό χάσμα.

Από κοινού, αυτό θα οδηγήσει σε ταχύτερη ανάπτυξη και διάδοση των νέων τεχνολογιών, στρατηγικών πλεονεκτημάτων για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, σε καλύτερες δημόσιες υπηρεσίες για τους πολίτες της ΕΕ και σε μεγαλύτερη ικανότητα επίτευξης σημαντικών πρωτοβουλιών για την επίλυση κοινωνικών προκλήσεων (υγεία, ανίχνευση και διάγνωση ασθενειών, κλιματική αλλαγή, αποδοτικότητα πόρων, κ.λπ.), βελτιώνοντας γενικά την ποιότητα ζωής σε κάθε περιοχή σε ολόκληρη την Ένωση.

• **Αναλογικότητα**

Υπάρχει προφανής προθυμία εκ μέρους του δημόσιου τομέα να αντιμετωπίσει τον ψηφιακό μετασχηματισμό σε ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και η προθυμία να συγχρηματοδοτηθεί η οικοδόμηση και η ενίσχυση της ψηφιακής δυνατότητας της ΕΕ. Εκτός από την ισχυρή πολιτική υποστήριξη για την παρέμβαση από το **Ευρωπαϊκό Συμβούλιο**, αυτό αντικατοπτρίζεται επίσης από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα οποία έχουν κατ' επανάληψη ζητήσει την επείγουσα ολοκλήρωση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς και των επιμέρους φακέλων της^{25 26 27 28}.

Το Κοινοβούλιο εξέφρασε ιδιαίτερες ανησυχίες για το γεγονός ότι οι πόροι που διατέθηκαν για την ψηφιακή πολιτική στον προϋπολογισμό της ΕΕ ήταν ανεπαρκείς για να έχουν πραγματικό αντίκτυπο και αναγνώρισαν την ανάγκη ενίσχυσης της ευρωπαϊκής οικονομίας μέσω παραγωγικών επενδύσεων^{29 30}.

Σε επίπεδο ΕΕ, τον Μάρτιο του 2017, 29 χώρες ανέλαβαν να συνεργαστούν για τη συνδεδεμένη κινητικότητα³¹, και 16 κράτη μέλη δεσμεύτηκαν μέχρι στιγμής να συνεργαστούν με την Επιτροπή για **να αποκτήσουν και να αναπτύξουν μια ολοκληρωμένη υποδομή υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων παγκόσμιας κλάσης**³². Τον Ιανουάριο του 2018, η Επιτροπή πρότεινε κανονισμό του Συμβουλίου για τη σύσταση της ευρωπαϊκής κοινής επιχείρησης υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων «EuroHPC»³³.

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης ημερίδας για την ψηφιακή τεχνολογία που διοργανώθηκε στις 10 Απριλίου, 2018, **28 ευρωπαϊκές χώρες**³⁴ **ανέλαβαν τη δέσμευση να συνεργαστούν στην τεχνητή νοημοσύνη** προκειμένου να ενισχυθεί η τεχνολογική και βιομηχανική ικανότητα της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα και να επωφεληθούν οι πολίτες και οι επιχειρήσεις³⁵. Ευρωπαϊκές χώρες ανέλαβαν επίσης τη δέσμευση να αναπτύξουν από κοινού προηγμένες λύσεις για τις

²⁵ Συμπεράσματα του Συμβουλίου του Μαΐου 2013 σχετικά με την ανακοίνωση για το υπολογιστικό νέφος, υπογραμμίζοντας το ρόλο της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων στην ΕΕ.

²⁶ Συμπεράσματα του Συμβουλίου Μαΐου 2015 σχετικά με τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής βιομηχανίας (8993/15).

²⁷ Συμπεράσματα της συνεδρίασης του Συμβουλίου της 23ης Ιανουαρίου 2018 (ECOFIN XX/18).

²⁸ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την υγεία στην ψηφιακή κοινωνία - επίτευξη προόδου στην καινοτομία βάσει δεδομένων στον τομέα της υγείας. <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14078-2017-INIT/el/pdf>.

²⁹ Έκθεση σχετικά με την ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για το υπολογιστικό νέφος (A8-0183/2017).

³⁰ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη ρομποτική και την τεχνητή νοημοσύνη (2015/2103(INL)).

³¹ 29 κράτη μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ υπέγραψαν Επιστολή Πρόθεσης Συνεργασίας για τη δοκιμή αυτοματοποιημένων οδικών μεταφορών σε διασυνοριακές τοποθεσίες. Πρόσθετες αναφορές μπορούν να γίνουν στα «Συμπεράσματα του Συμβουλίου για την ψηφιοποίηση των μεταφορών», 5 Δεκεμβρίου 2017.

³² <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eu-ministers-commit-digitising-europe-high-performance-computing-power>.

³³ Δήλωση υπογεγραμμένη από τα κράτη FR, DE, IT, LU, NL, PT, ES, BE, SL, BU, GR, CR, CY, CZ, CH, PL.

³⁴ <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/EN/COM-2018-8-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF>

³⁵ Συμπεριλαμβανομένης της Νορβηγίας, εξαιρουμένης όμως της Κροατίας κατά τη στιγμή της σύνταξης της πρότασης.

³⁵ http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50951

δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. μέσω της ανάπτυξης μιας ευρωπαϊκής υποδομής τεχνολογιών κατανεμημένου καθολικού και αλυσίδας ομάδας συναλλαγών («blockchain») για υπηρεσίες³⁶), την εξατομικευμένη ιατρική³⁷ και υπηρεσίες υγείας και περίθαλψης που βασίζονται στα δεδομένα και κοινή παρακολούθηση της προόδου των ψηφιακών επενδύσεων. Όλα τα κράτη μέλη συμμετέχουν σήμερα στην πρωτοβουλία ψηφιοποίησης της βιομηχανίας της ΕΕ, με σαφή δέσμευση να συνεργαστούν περαιτέρω για την καλύτερη αξιοποίηση του ψηφιακού περιεχομένου στις επιχειρήσεις.

Όπως προκύπτει από τις διαβουλεύσεις των ενδιαφερόμενων μερών, ορισμένες καίριες επενδύσεις μπορούν να πραγματοποιηθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο. Οι τομείς που καλύπτει το πρόγραμμα είναι εκείνοι στους οποίους οι δραστηριότητες μεγάλης κλίμακας αποτελούν προαπαιτούμενο για την επιτυχία, είτε πρόκειται για την απόκτηση των απαιτούμενων ικανοτήτων είτε για τη διάδοση της χρήσης τους σε ολόκληρη την ΕΕ. Δεδομένου ότι οι γνώσεις και η εμπειρογνώσια στους τομείς προηγμένης ψηφιακής τεχνολογίας δεν είναι διαθέσιμες σε όλες τις περιφέρειες της Ευρώπης, η ανάληψη δράσης σε ενωσιακό επίπεδο, ιδίως μέσω της δικτύωσης των κόμβων ψηφιακής καινοτομίας, μπορεί να διασφαλίσει τη δυνατότητα διάθεσης της εμπειρογνώσιας αυτής σε όλες τις περιφέρειες.

Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης και της κλίμακας των απαιτούμενων επενδύσεων, κρίνεται ιδιαίτερα αναγκαία η παρέμβαση της ΕΕ, ώστε να υπάρξει από κοινού χρηματοδότηση και συντονισμός δράσεων σε κλίμακα ικανή να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που επιφέρει ο ψηφιακός μετασχηματισμός. Έτσι θα εξασφαλισθεί ο πλήρης διαμοιρασμός των οφελών των νέων ψηφιακών τεχνολογιών. Χάρη στη συντονισμένη δράση μπορούν να αποτραπούν οι αλληλεπικαλύψεις, να αξιοποιηθούν όσο το δυνατόν καλύτερα οι συνέργειες με τη σύνδεση της χρηματοδότησης με συνθήκες-πλαίσιο, να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα και να εξαλειφθούν τα τυφλά σημεία ή ένα μεγάλο γεωγραφικό ψηφιακό χάσμα.

Η έκκληση για αυξημένες επενδύσεις πρέπει τώρα να μετατραπεί σε δράση στο επενδυτικό πλαίσιο της ΕΕ. Οι επιχειρήσεις και οι πολίτες χρειάζονται ένα σαφές μήνυμα ότι η ΕΕ επενδύει στο μέλλον τους, εξασφαλίζεται η προβλεψιμότητα και δημιουργούνται μηχανισμοί υποστήριξης για την αντιμετώπιση της περίπλοκης διαδικασίας της ψηφιακής μετατροπής. Είναι ευθύνη της Ευρώπης να ενεργεί και να είναι ορατή σε όλη τη διαδικασία.

Καθώς ο ψηφιακός μετασχηματισμός έχει καταστεί βασικός παράγοντας εξέλιξης, κοινωνικής ανάπτυξης και μετάβασης σε μια βιώσιμη οικονομία, έχει προκύψει ένα κρίσιμο κενό στον τρόπο που η ΕΕ και τα κράτη μέλη διαθέτουν την ψηφιακή χρηματοδότηση. Το τρέχον επενδυτικό πλαίσιο δεν έχει σχεδιαστεί για τη δημιουργία ψηφιακών δυνατοτήτων σε επίπεδο ΕΕ και τη βέλτιστη χρήση τους. Ως εκ τούτου, η ΕΕ χρειάζεται ένα νέο, ολοκληρωμένο και φιλόδοξο πρόγραμμα χρηματοδότησης για την υποστήριξη της ανάπτυξης και της βέλτιστης χρήσης των ψηφιακών δυνατοτήτων που στηρίζουν την καινοτομία σε τομείς δημόσιου συμφέροντος και επιχειρήσεων.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω Κανονισμού.

³⁶ Υπογράφηκε από 22 χώρες της Ευρώπης: http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50954

³⁷ Υπογράφηκε από 13 χώρες της Ευρώπης: http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50964

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- Εκ των υστέρων αξιολογήσεις/έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Δεδομένου ότι το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη είναι νέο, η παρούσα πρόταση δεν βασίζεται σε ειδική ενδιάμεση αξιολόγηση. Αντ' αυτής, αντλούνται διδάγματα από αξιολογήσεις στενά συνδεδεμένων προγραμμάτων και πρωτοβουλιών, ιδίως την ενδιάμεση αξιολόγηση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη»³⁸ και την ενδιάμεση ανασκόπηση της Ψηφιακής Ενιαίας Αγοράς³⁹.

Ιδιαίτερη σημασία έχει ωστόσο το αποτέλεσμα της ενδιάμεσης αξιολόγησης του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» που κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προσπάθεια που καταβάλλεται στο πρόγραμμα για τις ψηφιακές δυνατότητες και τις υποδομές θα μπορούσε να υποστηρίξει μόνο τα πρώτα βήματα προς την κατεύθυνση ενός ψηφιακού μετασχηματισμού σε ευρωπαϊκό επίπεδο σε τομείς δημόσιου συμφέροντος⁴⁰. Επισήμανε ότι τα διαθέσιμα επίπεδα χρηματοδότησης στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» επέτρεψαν μέχρι στιγμής να αντιμετωπιστούν μόνο εν μέρει οι τρέχουσες ανάγκες και επιπλέον ότι το πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» περιορίζει την ικανότητα του προγράμματος να προσαρμόζεται στις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις και τις αναδυόμενες προτεραιότητες πολιτικής (για παράδειγμα προκλήσεις που συνδέονται με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο). Η αξιολόγηση έδειξε επίσης μια ισχυρή προθυμία των κρατών μελών να συμμετάσχουν από κοινού στον ψηφιακό μετασχηματισμό.

- Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Ένας συνδυασμός δραστηριοτήτων διαβούλευσης διεξήχθη στο πλαίσιο των εργασιών αξιολόγησης επιπτώσεων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι απόψεις των ενδιαφερομένων λαμβάνονται συστηματικά υπόψη κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης του προγράμματος της ΕΕ που θα διαδεχτεί το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη μετά το 2020. Αυτές οι δραστηριότητες διαβούλευσης κυμαίνονταν από διασκέψεις και εκδηλώσεις των ενδιαφερομένων, μέχρι ομάδες εμπειρογνομόνων, διαδικτυακές διαβουλεύσεις, εργαστήρια, συναντήσεις και σεμινάρια και ανάλυση εγγράφων θέσεων.

Τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη δείχνουν υποστήριξη για μια αποτελεσματικότερη και λιγότερο κατακερματισμένη προσέγγιση με σκοπό τη μεγιστοποίηση των οφελών του ψηφιακού μετασχηματισμού για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες και επιχειρήσεις στην ΕΕ. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τους βασικούς τομείς του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη, δηλαδή την υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την τεχνητή νοημοσύνη, καθώς και για τις προηγμένες δεξιότητες και τον ψηφιακό μετασχηματισμό τομέων δημόσιου συμφέροντος.

- Εκτίμηση επιπτώσεων

Η έκθεση αξιολόγησης επιπτώσεων εξετάστηκε από την επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου στις 25 Απριλίου 2018. Η εν λόγω επιτροπή εξέδωσε αρνητική γνώμη.

³⁸ https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/consultations/mid-term-evaluation-connecting-europe-facility-cef_en

³⁹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-single-market-mid-term-review>

⁴⁰ SWD(2018) 44 final.

Βάσει της αρνητικής γνώμης της επιτροπής, η έκθεση αναθεωρήθηκε και αναδιαμορφώθηκε διεξοδικά ώστε να περιγράφει καλύτερα πώς η πρόταση βασίζεται σε υπάρχοντα προγράμματα που σχετίζονται με τον ψηφιακό τομέα. Έχουν δοθεί διάφορα παραδείγματα παρόμοιων παρεμβάσεων σε τρίτες χώρες ή κράτη μέλη. Προστέθηκαν επίσης οι λεπτομέρειες της οριοθέτησης με το Ορίζων Ευρώπη όπως συμφωνήθηκε με τη ΓΔ RTD. Διευκρινίστηκαν επιπλέον η λογική της παρέμβασης και οι ερωτήσεις σχετικά με τις αποτυχίες της αγοράς και το ανάντη επενδυτικό χάσμα στους διάφορους τομείς. Επίσης, δόθηκαν περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους παράδοσης για κάθε μια από τις προτεινόμενες ενέργειες. Νέες ενότητες εξηγούν λεπτομερέστερα τι πρέπει να επιτευχθεί με αύξηση της χρηματοδότησης που δεν μπορεί να επιτευχθεί με τους τρέχοντες μηχανισμούς παρέμβασης στους διάφορους πυλώνες. Έχουν δοθεί ορισμένα παραδείγματα παρόμοιων επιτυχημένων πολιτικών στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη. Υποβλήθηκε εκ νέου αναθεωρημένη αξιολόγηση επιπτώσεων στις 5 Μαΐου 2018.

Η θετική γνώμη⁴¹ (με επιφυλάξεις) της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου ελήφθη στις 8 Μαΐου 2018, με την προϋπόθεση ότι η έκθεση αξιολόγησης επιπτώσεων θα πρέπει να αναθεωρηθεί προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι συστάσεις της επιτροπής. Η έκθεση αναθεωρήθηκε αναλόγως: το κείμενο αναθεωρήθηκε για να αποσαφηνίσει πού στηρίζεται η πρόταση, ποια είναι τα νέα στοιχεία που περιέχει, και γιατί το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη αποτελεί καλύτερο δίαυλο για τη στήριξη των προτεινόμενων μέτρων· προστέθηκε μια νέα ενότητα σχετικά με την εμπλοκή των κρατών μελών για να περιγράψει καλύτερα την πολιτική υποστήριξη των προτεινόμενων μέτρων και τη δέσμευση των κρατών μελών· ενισχύθηκε η ενότητα σχετικά με τους κανόνες ανταγωνισμού και τις στρεβλώσεις της αγοράς· εισήχθη μια νέα ενότητα για να παράσχει ένα παράδειγμα του προβλεπόμενου μηχανισμού αμοιβής βάσει χρήσης.

• **Απλούστευση**

Εξασφαλίστηκε πλήρης συνοχή με τον κείμενο και μελλοντικό δημοσιονομικό κανονισμό. Οι προβλεπόμενες εξαιρέσεις είτε είναι δεόντως δικαιολογημένες σε σχετικά νομικά κείμενα, είτε υπάρχουν θεμελιώδεις δικαστικές αποφάσεις. Επιπλέον, έχουν εισαχθεί τα ακόλουθα στοιχεία απλούστευσης:

- Ευελιξία όσον αφορά τις πιστώσεις του προϋπολογισμού που ενσωματώνονται στο επίπεδο συγκεκριμένων στόχων.
- Το πεδίο εφαρμογής της παρέμβασης ορίζεται στο επίπεδο γενικών, ειδικών και επιχειρησιακών στόχων. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τα ποσοστά χρηματοδότησης για επιχορηγήσεις και άλλα στοιχεία υλοποίησης θα προβλεφθούν στα προγράμματα εργασίας. Η ευελιξία αυτή εξισορροπείται με την εξασφάλιση της συμμετοχής των κρατών μελών στην εφαρμογή του προγράμματος στο πλαίσιο ομάδας εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου.
- Η χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος μπορεί να υλοποιηθεί σύμφωνα με οποιοδήποτε από τα έντυπα που προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό.

Το πρόγραμμα θα εφαρμοστεί άμεσα, όπως προβλέπεται από τον δημοσιονομικό κανονισμό, ή έμμεσα με τις αρμόδιες οντότητες ή φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) [νέο άρθρο 61 παράγραφος 1 στοιχείο γ)] του δημοσιονομικού κανονισμού.

41

<http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&year=2017&serviceId=&s=Chercher>

Με βάση την ανάλυση κόστους-οφέλους που έγινε για τους εκτελεστικούς οργανισμούς στην αρχή του προγράμματος-πλαισίου Ορίζων 2020 και τις ενδιάμεσες αναθεωρήσεις του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» και του προγράμματος Ορίζων 2020, η προεπιλεγμένη μέθοδος εφαρμογής του προγράμματος θα ήταν η άμεση διαχείριση. Τα βασικά πλεονεκτήματα της άμεσης διαχείρισης είναι ότι αυτή επιτρέπει την ισχυρή πολιτική καθοδήγηση καθώς και την ταχεία παροχή στήριξης από την ΕΕ.

Η έμμεση διαχείριση πρέπει να χρησιμοποιείται ως συμπληρωματική μέθοδος εκτέλεσης του προϋπολογισμού που προβλέπεται στη βασική πράξη του προγράμματος. Ενώ η Επιτροπή παραμένει υπεύθυνη για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, η ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού στις οντότητες σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού εξασφαλίζει την πλήρη συνεργασία του ενδιαφερόμενου φορέα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η ανάθεση σε φορείς καθηκόντων έμμεσης διαχείρισης θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει μια διαφανή, χωρίς διακρίσεις, αποτελεσματική και αποδοτική διαδικασία.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Οι προτεινόμενοι κανόνες του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη εξασφαλίζουν τον πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων και των αρχών που ορίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συμβάλλουν στην εφαρμογή πολλών εξ αυτών των δικαιωμάτων. Ειδικότερα, οι στόχοι του παρόντος προγράμματος είναι να εξασφαλίσουν την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, την απαγόρευση των διακρίσεων, το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής και δίκαιης δίκης και όπως προβλέπεται στα άρθρα 11, 21 και 47 του Χάρτη. Το πρόγραμμα αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση της ελευθερίας άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας σύμφωνα με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές (άρθρο 16). Διασφαλίζεται επίσης η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το άρθρο 8 του Χάρτη, η υγιονομική περίθαλψη σύμφωνα με το άρθρο 35 του Χάρτη και η προστασία των καταναλωτών σύμφωνα με το άρθρο 38 του Χάρτη.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027⁴² (COM(2018)XXX), το δημοσιονομικό κονδύλιο του προγράμματος ανέρχεται σε 9 194 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές και η ενδεικτική κατανομή καθορίζεται ως εξής (βλ. άρθρο 4 της πρότασης).

Περισσότερες λεπτομέρειες παρέχονται στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο που συνοδεύει την παρούσα πρόταση.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Με την επιφύλαξη της δυνατότητας χρηματοδότησης με οποιαδήποτε από τις μορφές που προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, η πρόθεση είναι να εφαρμοστεί το πρόγραμμα

⁴² COM/2018/321 final: Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Ένας σύγχρονος προϋπολογισμός για μια Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της – Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027», 2 Μαΐου 2018.

όπως περιγράφεται κατωτέρω. Όπως προαναφέρθηκε, θα δοθεί προσοχή στη διατήρηση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς:

1. Για την **υπολογιστική υψηλών επιδόσεων**, η συνέχιση της κοινής επιχείρησης EuroHPC, η οποία βρίσκεται επί του παρόντος υπό συζήτηση με το Συμβούλιο, θεωρείται το αποτελεσματικότερο και προσφορότερο μέσο για την υλοποίηση των στόχων της πρωτοβουλίας EuroHPC, ιδίως για τον συντονισμό των εθνικών στρατηγικών και των στρατηγικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των επενδύσεων στην υποδομή υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων και την E&A, τη συγκέντρωση πόρων από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και τη διασφάλιση των οικονομικών και στρατηγικών συμφερόντων της Ένωσης⁴³. Η κοινή επιχείρηση αναμένεται να εξασφαλίσει προϋπολογισμό τόσο από την Ψηφιακή Ευρώπη όσο και από το Ορίζων Ευρώπη.
2. Από κοινού δημόσιες συμβάσεις ή επιδοτήσεις που σχετίζονται με δραστηριότητες **τεχνητής νοημοσύνης** θα ανατεθούν μέσω άμεσης διαχείρισης.
3. Οι σχετικές με την **κυβερνοασφάλεια** δραστηριότητες θα υλοποιηθούν μέσω άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης.
4. Η χρηματοδότηση για την ανάπτυξη **προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων** θα στηρίζεται κυρίως στην υλοποίηση από τους κόμβους ψηφιακής καινοτομίας, όπως ορίζεται στο άρθρο [16] και εξηγείται κατωτέρω, και τα σχετικά κέντρα δεξιοτήτων. Το πρόγραμμα εργασίας θα καταρτιστεί από την Επιτροπή σε συνεργασία με τα προαναφερθέντα σχετικά κέντρα αρμοδιότητας, τα οποία θα είναι σε θέση να παράσχουν με τον τρόπο αυτό τα απαραίτητα στοιχεία για τη διασφάλιση της συνέπειας των παρεμβάσεων στον τομέα των προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων με τις τελευταίες τεχνολογικές εξελίξεις. Στόχος είναι επομένως να υπάρξει ταχεία ανταπόκριση στις ταχέως μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας.
5. Η χρηματοδότηση που σχετίζεται με τον **ψηφιακό μετασχηματισμό σε τομείς δημοσίου συμφέροντος**, μπορεί να εξακολουθήσει να τελεί υπό άμεση διαχείριση. Η διαχείριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα συνεχίζει να χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη λύσεων για την εξασφάλιση κοινού σχεδιασμού και αρχιτεκτονικής διαλειτουργικότητας.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, η διαχείριση συγκεκριμένων τομεακών πλατφορμών βασικών υπηρεσιών θα μπορούσε να μεταφερθεί στην επιχειρησιακή διαχείριση ήδη υπάρχοντων οργανισμών, εάν αυτή η δυνατότητα προβλέπεται ήδη στην αρμοδιότητά τους.
6. Η **ψηφιοποίηση της βιομηχανίας** θα υλοποιηθεί μέσω των κόμβων ψηφιακής καινοτομίας. Οι κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας θα διαχέουν ψηφιακές ικανότητες, κυρίως υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, τεχνητή νοημοσύνη, ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, ψηφιακές δεξιότητες σε ολόκληρη την οικονομία, που θα επιτρέψουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της βιομηχανίας και των οργανισμών του δημόσιου τομέα. Οι κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας παρέχουν πρόσβαση σε τεχνολογικής εξειδίκευσης και εγκαταστάσεις πειραματισμού, επιτρέποντας στους οργανισμούς να αξιολογήσουν καλύτερα την επιχειρηματική αποδοτικότητα έργων ψηφιακού μετασχηματισμού. Οι υπηρεσίες δοκιμών και πειραματισμού που παρέχονται από

43

Εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει το έγγραφο «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης EuroHPC» (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposal-council-regulation-establishing-eurohpc-joint-undertaking-impact-assessment>)

τους κόμβους ψηφιακής καινοτομίας μπορεί να περιλαμβάνουν διάφορες άλλες τεχνολογίες γενικής εφαρμογής που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη πλήρων λύσεων ψηφιακού μετασχηματισμού. Θα δημιουργηθεί ένα δίκτυο ψηφιακών κόμβων καινοτομίας, διασφαλίζοντας την ευρύτερη γεωγραφική κάλυψη σε ολόκληρη την Ευρώπη. Οι επιχορηγήσεις που σχετίζονται με τους κόμβους ψηφιακής καινοτομίας θα χορηγηθούν απευθείας από την Επιτροπή.

Οι τρόποι εφαρμογής θα επιδιώξουν την ανάπτυξη ισχυρών συνεργειών μεταξύ των διαφόρων συνιστωσών του προγράμματος. Αυτές περιγράφονται περαιτέρω στο παράρτημα 4 της αξιολόγησης επιπτώσεων όσον αφορά την υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, την τεχνητή νοημοσύνη και την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο. Όπου ενδείκνυται, η εφαρμογή μπορεί επίσης να επηρεάσει τις άλλες βασικές ψηφιακές τεχνολογίες που φτάνουν στην ωριμότητα της αγοράς και υπόκεινται σε προηγούμενες επενδύσεις σε επίπεδο ΕΕ, όπως υπηρεσίες 5G, IoT και υπηρεσίες στο υπολογιστικό νέφος.

Ο δείκτης ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI) καθιερώνεται ως μέσο αναφοράς για τη μέτρηση της προόδου του ψηφιακού μετασχηματισμού στην ΕΕ. Το εργαλείο DESI βασίζεται σε διάφορους δείκτες που προκύπτουν από αυστηρή στατιστική ανάλυση. Τα δεδομένα θα συλλέγονται επίσης από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένων ειδικών ερευνών.

Οι δείκτες αποτελεσμάτων και επιπτώσεων καθορίζονται σε σχέση με τους κύριους τομείς του προγράμματος (υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, τεχνητή νοημοσύνη, ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες, ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση ψηφιακής χωρητικότητας και διαλειτουργικότητα).

Η ανατροφοδότηση από την ετήσια παρακολούθηση θα επιτρέψει την προσαρμογή της διαχείρισης και της δομής του προγράμματος ανάλογα με τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί. Οι υφιστάμενοι δείκτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από επίσημες στατιστικές της ΕΕ που παρέχονται από τις ετήσιες έρευνες ΤΠΕ και από την έρευνα εργατικού δυναμικού. Μπορούν να πραγματοποιηθούν ειδικές έρευνες. Η συλλογή δεδομένων από τον DESI θα συμπληρωθεί με πληροφορίες που παράγονται από το ίδιο το πρόγραμμα.

Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016⁴⁴, όπου τα τρία θεσμικά όργανα επιβεβαίωσαν ότι οι αξιολογήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας και πολιτικής θα πρέπει να αποτελέσουν τη βάση για τις αξιολογήσεις των επιπτώσεων των επιλογών για περαιτέρω δράση, η Επιτροπή θα προβεί σε ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση σε επίπεδο πυλώνων και προγράμματος. Οι αξιολογήσεις θα αξιολογούν τις επιπτώσεις του προγράμματος σε επίπεδο πολιτών βάσει των δεικτών και των στόχων του προγράμματος, και μια λεπτομερή ανάλυση του βαθμού στον οποίο το πρόγραμμα μπορεί να θεωρηθεί σχετικό, αποτελεσματικό, αποδοτικό παρέχει αρκετή προστιθέμενη αξία για την ΕΕ και είναι συνεπές με άλλες πολιτικές της ΕΕ. Οι αξιολογήσεις θα περιλαμβάνουν τα διδάγματα που θα αντληθούν για να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα ή δυνατότητες περαιτέρω βελτίωσης των δράσεων ή των αποτελεσμάτων τους και να συμβάλουν στη μεγιστοποίηση της εκμετάλλευσης/επιπτώσεων τους. Τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων αυτών που συνοδεύονται από παρατηρήσεις θα κοινοποιηθούν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

⁴⁴

Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας της 13ης Απριλίου 2016· ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1-14.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη για την περίοδο 2021-2027**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 172 και το άρθρο 173 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁴⁵,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁴⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο παρών κανονισμός καθορίζει ένα χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη για την περίοδο 2021-2027 που πρόκειται να αποτελέσει το βασικό ποσό αναφοράς, κατά την έννοια της [η παραπομπή να αναπροσαρμοστεί σύμφωνα με τη νέα διοργανική συμφωνία: σημείο 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία σχετικά με τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση⁴⁷], για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.
- (2) Για το παρόν πρόγραμμα ισχύει ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [νέος δημοσιονομικός κανονισμός] (Δημοσιονομικός Κανονισμός). Καθορίζει κανόνες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τις δημόσιες συμβάσεις, την έμμεση εκτέλεση, τη χρηματοδοτική συνδρομή, τα χρηματοδοτικά μέσα και τις δημοσιονομικές εγγυήσεις.
- (3) Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴⁸, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2988/95⁴⁹ του Συμβουλίου, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ.

⁴⁵ ΕΕ C , , σ. . Προς επιβεβαίωση.

⁴⁶ ΕΕ C , , σ. . Προς επιβεβαίωση.

⁴⁷ *Αναφορά προς ενημέρωση*: ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1. *Η συμφωνία διατίθεται στη διεύθυνση*: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220(01)&from=EN)

⁴⁸ ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1-22. Ο κανονισμός διατίθεται στη διεύθυνση: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R0883&rid=1>

⁴⁹ ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1-4. Ο κανονισμός διατίθεται στη διεύθυνση <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:31995R2988&rid=1>

2185/96⁵⁰ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939⁵¹ του Συμβουλίου, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται μέσω αναλογικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, της ανίχνευσης, της διόρθωσης και της διερεύνησης των παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της απάτης, της ανάκτησης των απολεσθέντων, των αχρεωστήτως καταβληθέντων ή των μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, όταν χρειάζεται, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις και τις διαδικασίες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί διοικητικές έρευνες, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, με σκοπό να διαπιστωθεί αν υπήρξε απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (EPPO) μπορεί να διερευνά και να ασκεί δίωξη σε υποθέσεις απάτης και άλλων ποινικών αδικημάτων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵². Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που είναι αποδέκτης κονδυλίων της Ένωσης οφείλει να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση στην Επιτροπή, την OLAF, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ) και να μεριμνά ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση κονδυλίων της Ένωσης να εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

- (4) Σύμφωνα με το [*η παραπομπή να αναπροσαρμοστεί σύμφωνα με νέα απόφαση σχετικά με τις ΥΧΕ*: άρθρο 88 της απόφασης του Συμβουλίου / /ΕΕ⁵³], πρόσωπα και οντότητες που είναι εγκατεστημένα σε υπερπόντιες χώρες και εδάφη (ΥΧΕ) θα πρέπει να είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση με την επιφύλαξη των κανόνων και στόχων του προγράμματος και των ενδεχόμενων ρυθμίσεων που ισχύουν στο κράτος μέλος με το οποίο είναι συνδεδεμένη η υπερπόντια χώρα ή το έδαφος.
- (5) Σύμφωνα με τις παραγράφους 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας της 13ης Απριλίου 2016⁵⁴, είναι αναγκαίο να αξιολογηθεί αυτό το πρόγραμμα με βάση τις πληροφορίες που συλλέγονται μέσω ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης, αποφεύγοντας ταυτόχρονα την υπερβολική ρύθμιση και τον διοικητικό φόρτο, ιδίως για τα κράτη μέλη. Κατά περίπτωση, οι απαιτήσεις αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν μετρήσιμους δείκτες ως βάση για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του προγράμματος σε επίπεδο πολιτών.
- (6) Η Ψηφιακή Σύνοδος Κορυφής του Τάλιν⁵⁵ του Σεπτεμβρίου 2017 και τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου⁵⁶ της 19ης Οκτωβρίου 2017 κατέδειξαν

⁵⁰ EE L 292 της 15.11.1996, σ. 2-5. Ο κανονισμός διατίθεται στη διεύθυνση <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:31996R2185&rid=1>

⁵¹ EE L 283 της 31.10.2017, σ. 1-71. Ο κανονισμός διατίθεται στη διεύθυνση <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017R1939&rid=1>

⁵² Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (EE L 198 της 28.7.2017, σ. 29).

⁵³ Απόφαση // ΕΕ του Συμβουλίου.

⁵⁴ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας της 13ης Απριλίου 2016· EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1-14.

⁵⁵ <https://www.eu2017.ee/news/insights/conclusions-after-tallinn-digital-summit>

⁵⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/21620/19-euco-final-conclusions-en.pdf>

την ανάγκη να επενδύσει η Ευρώπη στην ψηφιοποίηση των οικονομιών μας και στην αντιμετώπιση του χάσματος των δεξιοτήτων για τη διατήρηση και ενίσχυση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, της ποιότητας ζωής και του κοινωνικού ιστού. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός προσφέρει τεράστιες ευκαιρίες για καινοτομία, ανάπτυξη και απασχόληση, θα συμβάλει στην παγκόσμια ανταγωνιστικότητά μας και θα ενισχύσει τη δημιουργική και πολιτιστική πολυμορφία. Η αξιοποίηση αυτών των ευκαιριών απαιτεί συλλογική αντιμετώπιση ορισμένων εκ των προκλήσεων που θέτει η ψηφιακή μεταμόρφωση και η επανεξέταση των πολιτικών που επηρεάζονται από τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

- (7) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατέληξε ιδίως στο συμπέρασμα ότι η Ένωση θα πρέπει να αντιμετωπίσει επείγοντως τις αναδυόμενες τάσεις: σε αυτές περιλαμβάνει ζητήματα όπως η τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης και οι τεχνολογίες καταναλωμένου καθολικού και αλυσίδας ομάδας συναλλαγών (π.χ. «blockchain»), εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα υψηλό επίπεδο προστασίας των δεδομένων, των ψηφιακών δικαιωμάτων και των δεοντολογικών προτύπων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για μια ευρωπαϊκή προσέγγιση για την τεχνητή νοημοσύνη μέχρι τις αρχές του 2018 και κάλεσε την Επιτροπή να προτείνει τις απαραίτητες πρωτοβουλίες για την ενίσχυση των όρων πλαισίωσης, με σκοπό να μπορέσει η ΕΕ να διερευνήσει νέες αγορές μέσα από ριζικές καινοτομίες βάσει κινδύνου και να επιβεβαιώσει εκ νέου τον ηγετικό ρόλο της βιομηχανίας της.
- (8) Η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ένα νέο, σύγχρονο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο για μια Ευρωπαϊκή Ένωση που θα υλοποιεί αποτελεσματικά τις προτεραιότητές της μετά το 2020»⁵⁷ περιγράφει μεταξύ των επιλογών για το μελλοντικό δημοσιονομικό πλαίσιο, ένα πρόγραμμα για τους ψηφιακούς μετασχηματισμούς της Ευρώπης, προκειμένου να επιτευχθεί «μεγάλη πρόοδος προς την έξυπνη ανάπτυξη σε τομείς όπως οι υψηλής ποιότητας υποδομές δεδομένων, η συνδεσιμότητα και η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο». Θα επιδιώξει να εξασφαλίσει την ηγετική θέση της Ευρώπης στον τομέα της υπερυπολογιστικής, του διαδικτύου επόμενης γενιάς, της τεχνητής νοημοσύνης, της ρομποτικής και των μαζικών δεδομένων. Θα ενισχύσει την ανταγωνιστική θέση της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων στην Ευρώπη σε ολόκληρη την ψηφιοποιημένη οικονομία και θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στην κάλυψη του χάσματος δεξιοτήτων σε ολόκληρη την Ένωση.
- (9) Η ανακοίνωση με τίτλο «Προς έναν κοινό ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων»⁵⁸, αντιμετωπίζει το νέο μέτρο που πρέπει να ληφθεί ως βασικό βήμα προς έναν κοινό χώρο δεδομένων στην ΕΕ - ένας ψηφιακός χώρος απρόσκοπτης πρόσβασης με κλίμακα που θα επιτρέψει την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών βασισμένων σε δεδομένα.
- (10) Ο γενικός στόχος του προγράμματος θα πρέπει να είναι η υποστήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού της βιομηχανίας και η προώθηση της καλύτερης εκμετάλλευσης του βιομηχανικού δυναμικού των πολιτικών καινοτομίας, έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης προς όφελος των επιχειρήσεων και των πολιτών σε ολόκληρη την Ένωση. Το πρόγραμμα θα πρέπει να διαρθρωθεί σε πέντε Ειδικούς Στόχους που θα αντικατοπτρίζουν βασικούς τομείς πολιτικής, και συγκεκριμένα: υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, τεχνητή νοημοσύνη, προηγμένες

⁵⁷

COM(2018) 98 final.

⁵⁸

COM (2018) 125 final.

ψηφιακές δεξιότητες και ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων και διαλειτουργικότητα. Για όλους αυτούς τους τομείς, το πρόγραμμα θα πρέπει επίσης να στοχεύει στην καλύτερη ευθυγράμμιση των πολιτικών της Ένωσης, των κρατών μελών και των περιφερειακών πολιτικών και στη συγκέντρωση ιδιωτικών και βιομηχανικών πόρων προκειμένου να αυξηθούν οι επενδύσεις και να αναπτυχθούν ισχυρότερες συνέργειες.

- Ένας κεντρικός ρόλος στην εφαρμογή του προγράμματος πρέπει να αποδοθεί στους Κόμβους Ψηφιακής Καινοτομίας, οι οποίοι θα πρέπει να ενθαρρύνουν την ευρεία υιοθέτηση προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών από τη βιομηχανία, από δημόσιους οργανισμούς και ακαδημαϊκούς κύκλους. Ένα δίκτυο ψηφιακών κόμβων καινοτομίας θα πρέπει να διασφαλίζει την ευρύτερη γεωγραφική κάλυψη σε όλη την Ευρώπη⁵⁹. Ένα πρώτο σύνολο κόμβων ψηφιακής καινοτομίας θα επιλεγεί με βάση τις προτάσεις των κρατών μελών και στη συνέχεια το δίκτυο θα διευρυνθεί μέσω μιας ανοικτής και ανταγωνιστικής διαδικασίας. Οι κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας θα χρησιμεύουν ως σημεία πρόσβασης στις τελευταίες ψηφιακές δυνατότητες, συμπεριλαμβανομένης της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων (ΥΥΕ), της τεχνητής νοημοσύνης, της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο, καθώς και άλλων υφιστάμενων καινοτόμων τεχνολογιών όπως οι βασικές τεχνολογίες γενικής εφαρμογής, διαθέσιμες επίσης σε εργαστήρια εργοστασίων ή εργαστήρια πόλεων. Δρουν ως σημεία ενιαίας εισόδου στην πρόσβαση στις δοκιμασμένες και επικυρωμένες τεχνολογίες και στην προώθηση της ανοικτής καινοτομίας. Θα παρέχουν επίσης υποστήριξη στον τομέα των προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων. Το δίκτυο ψηφιακών κόμβων καινοτομίας θα πρέπει επίσης να συμβάλει στη συμμετοχή των εξόχως απόκεντρων περιφερειών στην ψηφιακή ενιαία αγορά.
- (12) Το πρόγραμμα πρέπει να υλοποιηθεί μέσω έργων που ενισχύουν τις βασικές ψηφιακές δυνατότητες και την ευρεία χρήση τους. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τη συγχρηματοδότηση με τα κράτη μέλη και, όταν χρειάζεται, τον ιδιωτικό τομέα. Αυτό θα πρέπει ιδίως να απαιτεί την επίτευξη κρίσιμης μάζας στις δημόσιες συμβάσεις, ώστε να επιτυγχάνεται καλύτερη σχέση ποιότητας-τιμής και να εξασφαλίζεται ότι οι προμηθευτές στην Ευρώπη παραμένουν στην πρώτη γραμμή της τεχνολογικής προόδου.
- (13) Οι στόχοι πολιτικής του παρόντος προγράμματος θα αντιμετωπιστούν επίσης μέσω χρηματοδοτικών μέσων και εγγύησης από τον προϋπολογισμό βάσει των παραθύρων πολιτικής [...] του επενδυτικού ταμείου InvestEU.
- (14) Οι δράσεις του προγράμματος θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για την αντιμετώπιση ελλείψεων της αγοράς ή ανεπαρκών επενδύσεων κατά τρόπο αναλογικό, χωρίς να διπλασιάζεται ή να παραγκωνίζεται η ιδιωτική χρηματοδότηση, και θα πρέπει να έχουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.
- (15) Για να επιτευχθεί η μέγιστη ευελιξία καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος και να αναπτυχθούν συνέργειες μεταξύ των συνιστωσών του, καθένας από τους συγκεκριμένους στόχους μπορεί να εφαρμοστεί μέσω όλων των μέσων που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι μηχανισμοί υλοποίησης που πρέπει να χρησιμοποιηθούν είναι η άμεση διαχείριση και η έμμεση διαχείριση όταν η χρηματοδότηση από την Ένωση πρέπει να συνδυαστεί με άλλες πηγές χρηματοδότησης ή όταν η εκτέλεση απαιτεί τη δημιουργία δομών κοινής διαχείρισης.

⁵⁹

Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας (COM (2016) 180 final).

- (16) Η **υπολογιστική υψηλών επιδόσεων** και οι συναφείς δυνατότητες επεξεργασία δεδομένων στην Ένωση πρέπει να επιτρέπουν την ευρύτερη χρήση της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων από τη βιομηχανία και, γενικότερα, σε τομείς δημόσιου συμφέροντος προκειμένου να αξιοποιήσουν τις μοναδικές ευκαιρίες που προσφέρουν οι υπερυπολογιστές στην κοινωνία όσον αφορά την υγεία, το περιβάλλον και την ασφάλεια, καθώς και την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας, ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
- (17) Η υποστήριξη της παρέμβασης της Ένωσης στον τομέα αυτό εκφράστηκε από το Συμβούλιο⁶⁰ και, από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁶¹. Επιπλέον, το 2017 εννέα κράτη μέλη υπέγραψαν τη δήλωση EuroHPC⁶², μια συμφωνία μεταξύ πολλών κυβερνήσεων στην οποία δεσμεύονται να συνεργαστούν με την Επιτροπή για τη δημιουργία και την ανάπτυξη υποδομών ΥΥΕ και δεδομένων τελευταίας τεχνολογίας στην Ευρώπη που θα είναι διαθέσιμες σε ολόκληρη την Ένωση για επιστημονικές κοινότητες, δημόσιους και ιδιωτικούς εταίρους.
- (18) Για τον ειδικό στόχο της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων κρίνεται ως πλέον κατάλληλη μια κοινή επιχείρηση, ιδίως για να συντονίζει τις εθνικές και ενωσιακές στρατηγικές και επενδύσεις σε υποδομές υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων και στην έρευνα και ανάπτυξη, να συγκεντρώνει πόρους από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και να διασφαλίζει τα οικονομικά και τα στρατηγικά συμφέροντα της Ένωσης⁶³. Επιπλέον, τα κέντρα ικανοτήτων υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων στα κράτη μέλη θα παράσχουν υπηρεσίες υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων στη βιομηχανία, στον ακαδημαϊκό χώρο και στις δημόσιες διοικήσεις.
- (19) Η ανάπτυξη ικανοτήτων που σχετίζονται με την **τεχνητή νοημοσύνη** αποτελεί βασική κινητήρια δύναμη για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της βιομηχανίας και του δημόσιου τομέα. Ολοένα και περισσότερα αυτόνομα ρομπότ χρησιμοποιούνται σε εργοστάσια, εφαρμογές βαθέων υδάτων, σπίτια, πόλεις και νοσοκομεία. Οι εμπορικές πλατφόρμες τεχνητής νοημοσύνης έχουν προχωρήσει από δοκιμές σε πραγματικές εφαρμογές στην υγεία και το περιβάλλον· όλοι οι μεγάλοι κατασκευαστές αυτοκινήτων αναπτύσσουν αυτοοδηγούμενα αυτοκίνητα και οι τεχνικές εκμάθησης μηχανών βρίσκονται στον πυρήνα όλων των κύριων διαδικτυακών πλατφορμών και εφαρμογών μαζικών δεδομένων.
- (20) Η διαθεσιμότητα συνόλων δεδομένων μεγάλης κλίμακας και εγκαταστάσεων δοκιμών και πειραματισμού είναι μείζονος σημασίας για την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης.
- (21) Στο ψήφισμά του της 1ης Ιουνίου 2017 σχετικά με την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας⁶⁴ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπογράμμισε τη σημασία μιας κοινής Ευρωπαϊκής προσέγγισης στην **ασφάλεια στον κυβερνοχώρο**, αναγνωρίζοντας την ανάγκη ευαισθητοποίησης και θεώρησε την ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο ως βασική ευθύνη για τους ηγέτες των επιχειρήσεων και τους εθνικούς και Ευρωπαίους υπευθύνους χάραξης πολιτικής για τη βιομηχανική ασφάλεια.

60

61

62

63

Αξιολόγηση επιπτώσεων που συνοδεύει το έγγραφο «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη σύσταση της κοινής επιχείρησης EuroHPC» (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposal-council-regulation-establishing-eurohpc-joint-undertaking-impact-assessment>)

64

Το υπ' αριθμ. πρωτ. Α8-0183/2017, διατίθεται στη διεύθυνση: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EL&reference=P8-TA-2017-0240>

- (22) Η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο αποτελεί πρόκληση για ολόκληρη την Ένωση, η οποία δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με κατακερματισμένες εθνικές πρωτοβουλίες. Η ικανότητα της Ευρώπης στον κυβερνοχώρο θα πρέπει να ενισχυθούν ώστε να εφοδιαστεί η Ευρώπη με τις απαραίτητες ικανότητες για την προστασία των πολιτών και των επιχειρήσεων της από τις απειλές στον κυβερνοχώρο. Επιπλέον, οι καταναλωτές θα πρέπει να προστατεύονται όταν χρησιμοποιούν συνδεδεμένα προϊόντα που μπορούν να παραβιαστούν και να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλειά τους. Αυτό πρέπει να επιτευχθεί από κοινού με τα κράτη μέλη και τον ιδιωτικό τομέα, αναπτύσσοντας και διασφαλίζοντας τον συντονισμό μεταξύ των έργων που ενισχύουν τις ικανότητες της Ευρώπης στον τομέα της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και διασφαλίζοντας την ευρεία ανάπτυξη των τελευταίων λύσεων στον τομέα της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο σε ολόκληρη την οικονομία για να διασφαλιστεί η κρίσιμη μάζα και η αριστεία.
- (23) Τον Σεπτέμβριο του 2017, η Επιτροπή υπέβαλε δέσμη πρωτοβουλιών⁶⁵ καθορίζοντας μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της Ένωσης στον τομέα της ασφάλειας του κυβερνοχώρου, με στόχο την ενίσχυση των ικανοτήτων της Ευρώπης για την αντιμετώπιση επιθέσεων στον κυβερνοχώρο και απειλών και την ενίσχυση της τεχνολογίας και της βιομηχανικής ικανότητας στον τομέα αυτό.
- (24) Η εμπιστοσύνη αποτελεί προαπαιτούμενο για τη λειτουργία της ψηφιακής ενιαίας αγοράς. Οι τεχνολογίες για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, όπως οι ψηφιακές ταυτότητες, η κρυπτογραφία ή η ανίχνευση εισβολών, και η εφαρμογή τους σε τομείς όπως ο χρηματοοικονομικός, η βιομηχανία 4.0, η ενέργεια, οι μεταφορές, η υγειονομική περίθαλψη ή η ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση της ασφάλειας και της εμπιστοσύνης των ηλεκτρονικών δραστηριοτήτων και διαδικτυακών συναλλαγών, τόσο για τους πολίτες όσο και για τις δημόσιες διοικήσεις και τις εταιρείες.
- (25) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στα συμπεράσματά του στις 19 Οκτωβρίου 2017 τόνισε ότι για να οικοδομηθεί επιτυχώς μια Ψηφιακή Ευρώπη, η Ένωση χρειάζεται ιδίως αγορές εργασίας, εκπαιδευτικά συστήματα και συστήματα κατάρτισης κατάλληλα για την ψηφιακή εποχή και ότι υπάρχει ανάγκη για επενδύσεις σε **ψηφιακές δεξιότητες**, για να ενισχυθούν όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες και να τους επιτρέψει και να τους βοηθήσει να εμπλακούν.
- (26) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 14ης Δεκεμβρίου 2017, κάλεσε τα κράτη μέλη, το Συμβούλιο και την Επιτροπή να προωθήσουν την ατζέντα της Κοινωνικής Διάσκεψης Κορυφής του Γκέτεμποργκ του Νοεμβρίου 2017, συμπεριλαμβανομένου του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, καθώς και της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, και της υλοποίησης του νέου ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε επίσης από την Επιτροπή, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να εξετάσουν τα πιθανά μέτρα αντιμετώπισης των προκλήσεων δεξιοτήτων που συνδέονται με την ψηφιοποίηση, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, την παιδεία στα Μέσα και την τεχνητή νοημοσύνη και την ανάγκη για μια προσέγγιση χωρίς αποκλεισμούς, βασισμένη στη δια βίου μάθηση και με γνώμονα την καινοτομία στην εκπαίδευση και την κατάρτιση. Σε απάντηση, η Επιτροπή υπέβαλε στις 17 Ιανουαρίου 2018 μια πρώτη δέσμη μέτρων, η οποία αφορά τις

65

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/cybersecurity>

βασικές ικανότητες, τις ψηφιακές δεξιότητες⁶⁶, καθώς και τις κοινές αξίες και την ενταξιακή εκπαίδευση. Τον Μάιο του 2018, υποβλήθηκε δεύτερη δέσμη μέτρων, η οποία αποτελεί πρόοδο προς τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου εκπαίδευσης μέχρι το 2025 και, με τη σειρά της, τονίζει την καθοριστική σημασία των ψηφιακών δεξιοτήτων.

- (27) Στο ψήφισμά του της 1ης Ιουνίου 2017 για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας⁶⁷ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δήλωσε ότι η εκπαίδευση, η κατάρτιση και η δια βίου μάθηση είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της κοινωνικής συνοχής σε μια ψηφιακή κοινωνία.
- (28) Οι προηγμένες ψηφιακές τεχνολογίες που υποστηρίζονται από αυτό το πρόγραμμα, όπως η υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και η τεχνητή νοημοσύνη, είναι τώρα αρκετά ώριμες για να κάνουν το επόμενο βήμα από την ερευνητική αρένα και να αναπτυχθούν, να εφαρμοστούν και να κλιμακωθούν σε επίπεδο Ένωσης. Ακριβώς όπως η ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών απαιτεί ανταπόκριση εκ μέρους της Ένωσης, το ίδιο ισχύει και για τη διάσταση των δεξιοτήτων. Οι ευκαιρίες κατάρτισης σε προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες πρέπει να κλιμακωθούν, να αυξηθούν και να καταστούν προσιτές σε ολόκληρη την ΕΕ. Η αποτυχία σε αυτό θα μπορούσε να εμποδίσει την ομαλή ανάπτυξη προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών και να παρεμποδίσει τη συνολική ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Ένωσης. Οι δράσεις που στηρίζονται από το παρόν πρόγραμμα είναι συμπληρωματικές με τις δράσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα ΕΚΤ, ΕΤΠΑ και Ορίζων Ευρώπη.
- (29) **Ο εκσυγχρονισμός των δημόσιων διοικήσεων και υπηρεσιών μέσω ψηφιακών μέσων** είναι ζωτικής σημασίας στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τη βιομηχανία και τους πολίτες εν γένει, καθιστώντας τις σχέσεις τους με τις δημόσιες αρχές ταχύτερες, πιο βολικές και λιγότερο δαπανηρές, καθώς και αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Δεδομένου ότι ορισμένες υπηρεσίες κοινής ωφέλειας έχουν ήδη ενωσιακή διάσταση, η στήριξη για την υλοποίηση και την ανάπτυξη τους σε επίπεδο Ένωσης πρέπει να διασφαλίσει ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις θα επωφεληθούν από την πρόσβαση σε ψηφιακές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε όλη την Ευρώπη.
- (30) Ο ψηφιακός μετασχηματισμός των τομέων δημόσιου συμφέροντος, όπως η υγειονομική περίθαλψη⁶⁸, η κινητικότητα, η δικαιοσύνη, η παρακολούθηση της γης/του περιβάλλοντος, η εκπαίδευση και ο πολιτισμός απαιτούν τη συνέχιση και επέκταση των υποδομών ψηφιακών υπηρεσιών, οι οποίες καθιστούν δυνατή την ασφαλή διασυνοριακή ανταλλαγή δεδομένων και προωθούν την εθνική ανάπτυξη. Ο συντονισμός τους βάσει του παρόντος κανονισμού επιτυγχάνει με τον καλύτερο τρόπο τη δυνατότητα αξιοποίησης των συνεργειών.
- (31) Το Συμβούλιο της ΕΕ στη δήλωση που εξέδωσε στο Τάλιν στις 6 Οκτωβρίου 2017 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η ψηφιακή πρόοδος μετασχηματίζει τις κοινωνίες και τις οικονομίες μας στον πυρήνα τους, αμφισβητώντας την αποτελεσματικότητα των προηγούμενων αναπτυγμένων πολιτικών σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, καθώς και τον

⁶⁶ Εντός της δέσμης αυτής, το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση (COM(2018) 22 final) καθορίζει μια σειρά μέτρων για τη στήριξη των κρατών μελών κατά την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων στην επίσημη εκπαίδευση.

⁶⁷ Το υπ' αριθμ. πρωτ. A8-0183/2017, διατίθεται στη διεύθυνση:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EL&reference=P8-TA-2017-0240>

⁶⁸ http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=51628

ρόλο και τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης συνολικά. Είναι καθήκον μας να προβλέψουμε και να διαχειριστούμε αυτές τις προκλήσεις για να ανταποκριθούμε στις ανάγκες και τις προσδοκίες των πολιτών και των επιχειρήσεων.

- (32) Ο εκσυγχρονισμός των ευρωπαϊκών δημόσιων διοικήσεων αποτελεί μία από τις βασικές προτεραιότητες για την επιτυχή υλοποίηση της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά. Η ενδιάμεση αξιολόγηση της εν λόγω στρατηγικής υπογράμμισε την ανάγκη ενίσχυσης του μετασχηματισμού των δημόσιων διοικήσεων και την εξασφάλιση της εύκολης, αξιόπιστης και απρόσκοπτης πρόσβασης των πολιτών στις δημόσιες υπηρεσίες.
- (33) Η ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης που δημοσίευσε η Επιτροπή το 2017⁶⁹ καταδεικνύει ότι η ποιότητα των ευρωπαϊκών δημόσιων διοικήσεων έχει άμεσο αντίκτυπο στο οικονομικό περιβάλλον και έχει, συνεπώς, καίρια σημασία για την τόνωση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας, της οικονομικής συνεργασίας, της ανάπτυξης και της απασχόλησης. Ειδικότερα, η αποδοτική και διαφανής δημόσια διοίκηση και τα αποτελεσματικά δικαστικά συστήματα είναι απαραίτητα για τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας σε επιχειρήσεις και πολίτες.
- (34) Η **διαλειτουργικότητα** των ευρωπαϊκών δημόσιων υπηρεσιών αφορά όλα τα επίπεδα της διοίκησης: Ένωσης, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό. Εκτός από την άρση των εμποδίων για μια λειτουργούσα ενιαία αγορά, η διαλειτουργικότητα διευκολύνει την επιτυχή εφαρμογή των πολιτικών και προσφέρει μεγάλες δυνατότητες αποφυγής διασυννοριακών ηλεκτρονικών εμποδίων, διασφαλίζοντας περαιτέρω την εμφάνιση νέων ή την ενοποίηση της ανάπτυξης κοινών δημόσιων υπηρεσιών σε επίπεδο Ένωσης. Προκειμένου να εξαλειφθεί ο κατακερματισμός των ευρωπαϊκών υπηρεσιών, να υποστηριχθούν οι θεμελιώδεις ελευθερίες και η επιχειρησιακή αμοιβαία αναγνώριση στην ΕΕ, πρέπει να προωθηθεί μια ολιστική διατομεακή και διασυννοριακή προσέγγιση της διαλειτουργικότητας με τον τρόπο που είναι πιο αποτελεσματικός και ανταποκρίνεται περισσότερο στις τελικούς χρήστες. Αυτό συνεπάγεται ότι η διαλειτουργικότητα πρέπει να γίνει κατανοητή με ευρεία έννοια, η οποία εκτείνεται από τεχνικά σε νομικά στρώματα και περιλαμβάνει στοιχεία πολιτικής στον τομέα. Συνεπώς, το εύρος των δραστηριοτήτων θα ξεπερνούσε τον συνήθη κύκλο ζωής των λύσεων, ώστε να συμπεριληφθούν όλα τα στοιχεία παρέμβασης που θα υποστήριζαν τις απαραίτητες συνθήκες πλαισίου για τη διαρκή διαλειτουργικότητα.
- (35) Ο προϋπολογισμός που διατίθεται για συγκεκριμένες δραστηριότητες που αφορούν την εφαρμογή του πλαισίου διαλειτουργικότητας και τη διαλειτουργικότητα των αναπτυγμένων λύσεων ανέρχεται σε 194 εκατ. Ευρώ.

Το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 1ης Ιουνίου 2017 σχετικά με **ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας**⁷⁰ τονίζει τη σημασία της αποδέσμευσης επαρκών δημόσιων και ιδιωτικών οικονομικών πόρων για την ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

- (37) Τον Απρίλιο του 2016, η Επιτροπή ενέκρινε την πρωτοβουλία ψηφιοποίησης της ευρωπαϊκής βιομηχανίας για να εξασφαλίσει ότι «κάθε βιομηχανία στην Ευρώπη,

⁶⁹
⁷⁰

COM(2016) 725 final.

μεγάλη ή μικρή, όπου και αν βρίσκεται, μπορεί να επωφεληθεί πλήρως από τις ψηφιακές καινοτομίες»⁷¹.

- (38) Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέφρασε την ικανοποίησή της για την ανακοίνωση με τίτλο «Ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας» και την εξέτασε μαζί με τα συνοδευτικά έγγραφα, ως «το πρώτο βήμα σε ένα τεράστιο ευρωπαϊκό πρόγραμμα εργασίας που θα διεξαχθεί σε στενή αμοιβαία συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων»⁷².

Η επίτευξη των αντικειμενικών στόχων ενδέχεται να απαιτήσει τη χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων συμπληρωματικών τεχνολογιών στους τομείς δικτύωσης και πληροφορικής, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση «Ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας»⁷³ που αναγνωρίζει «διαθεσιμότητα δικτύων και υποδομής υπολογιστικού νέφους παγκόσμιας κλάσης» ως βασικό συστατικό της ψηφιοποίησης της βιομηχανίας.

- (40) Ο Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ), ο οποίος ισχύει από τον Μάιο του 2018 και έπειτα, παρέχοντας ένα ενιαίο σύνολο κανόνων που θα εφαρμόζονται άμεσα στις νομοθετικές διατάξεις των κρατών μελών, θα εγγυάται την ελεύθερη ροή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και θα ενισχύει την εμπιστοσύνη και την ασφάλεια των ατόμων, δύο απαραίτητα στοιχεία για μια πραγματική Ψηφιακή Ενιαία Αγορά. Οι δράσεις που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος, όταν αφορούν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει να υποστηρίζουν την εφαρμογή του ΓΚΠΔ, για παράδειγμα στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης και της τεχνολογίας κατακευκτωμένου καθολικού και αλυσίδας ομάδας συναλλαγών («blockchain»).

- (41) Το πρόγραμμα θα πρέπει να υλοποιηθεί με πλήρη σεβασμό του διεθνούς και κοινοτικού πλαισίου προστασίας και επιβολής της πνευματικής ιδιοκτησίας. Η αποτελεσματική προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας διαδραματίζει βασικό ρόλο στην καινοτομία και επομένως είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική υλοποίηση του προγράμματος.

- (42) Οι φορείς υλοποίησης του παρόντος προγράμματος θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις διατάξεις που ισχύουν για τα θεσμικά όργανα της Ένωσης και με την εθνική νομοθεσία σχετικά με τη διαχείριση πληροφοριών, ιδίως ευαίσθητων μη διαβαθμισμένων πληροφοριών και διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ.

- (43) Αντικατοπτρίζοντας τη σημασία της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ένωσης για την εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού και των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, το παρόν πρόγραμμα θα συμβάλει στην ενσωμάτωση των ενεργειών για το κλίμα και θα οδηγήσει στην επίτευξη ενός συνολικού στόχου 25 % των δαπανών του προϋπολογισμού της ΕΕ για τους στόχους για το κλίμα⁷⁴. Σχετικές δράσεις θα προσδιοριστούν κατά την προετοιμασία και υλοποίηση του προγράμματος και θα επανεκτιμηθούν στο πλαίσιο των σχετικών διαδικασιών αξιολόγησης και επανεξέτασης.

⁷¹

⁷²

⁷³

COM(2016) 180 final. Ψηφιοποίηση της Ευρωπαϊκής Βιομηχανίας - Αποκομίζοντας τα πλήρη οφέλη από την ψηφιακή ενιαία αγορά

⁷⁴

COM (2018) 321 final, σ. 1.

- (44) Προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή για την έγκριση των προγραμμάτων εργασίας ώστε οι στόχοι του προγράμματος να επιτυγχάνονται σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ένωσης των κρατών μελών, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συνοχή, τη διαφάνεια και τη συνέχεια της κοινής δράσης της Ένωσης και των κρατών μελών. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011⁷⁵ για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή.
- (45) Τα προγράμματα εργασίας πρέπει να εγκρίνονται κατ' αρχήν ως πολυετή προγράμματα εργασίας, κατά κανόνα ανά διετία, ή, εφόσον δικαιολογείται από τις ανάγκες που συνδέονται με την εφαρμογή του προγράμματος, ετήσια προγράμματα εργασίας. Οι μορφές χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εφαρμογής δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιλέγονται με βάση την ικανότητά τους να επιτύχουν τους συγκεκριμένους στόχους των δράσεων και να παρουσιάσουν αποτελέσματα, λαμβανομένων υπόψη, ειδικότερα, του κόστους των ελέγχων, του διοικητικού φόρτου και του αναμενόμενου κινδύνου μη συμμόρφωσης. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει την εξέταση της χρήσης εφάπαξ ποσών, κατ' αποκοπή ποσών και μοναδιαίου κόστους, καθώς και χρηματοδότηση που δεν σχετίζεται με τις δαπάνες όπως αναφέρεται στο άρθρο 125 παράγραφος 1 του δημοσιονομικού κανονισμού.
- (46) Η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή σχετικά με τροποποιήσεις του παραρτήματος II ώστε να αναθεωρούνται και/ή να συμπληρώνονται οι δείκτες. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να διενεργεί η Επιτροπή κατάλληλες διαβουλεύσεις κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της, μεταξύ άλλων, σε επίπεδο εμπειρογνομόνων και οι εν λόγω διαβουλεύσεις να διενεργούνται σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση της νομοθεσίας της 13ης Απριλίου 2016. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (47) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως εκείνες που προβλέπονται στα άρθρα [8], [11], [16], [21], [35], [38] και [47] σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, την επιχειρηματική ελευθερία, την απαγόρευση των διακρίσεων, την υγειονομική περίθαλψη, την προστασία των καταναλωτών και το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής και δίκαιης δίκης. Τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού κατά τρόπο συνεπή προς τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές.
- (48) Τρίτες χώρες που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) μπορούν να συμμετάσχουν στα προγράμματα της Ένωσης, στο πλαίσιο της συνεργασίας που

⁷⁵

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

θεσπίζεται δυνάμει της συμφωνίας ΕΟΧ, η οποία προβλέπει την εφαρμογή των προγραμμάτων με απόφαση βάσει της εν λόγω συμφωνίας. Ειδική διάταξη πρέπει να εισαχθεί στον παρόντα κανονισμό για να χορηγήσει τα απαραίτητα δικαιώματα και την πρόσβαση του αρμόδιου υπευθύνου εξουσιοδότησης, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) καθώς και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τη δυνατότητα να ασκήσουν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.

- (49) Οι οριζόντιοι δημοσιονομικοί κανόνες που θεσπίζονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 322 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται στον παρόντα κανονισμό. Οι κανόνες αυτοί καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό και καθορίζουν ιδίως τη διαδικασία κατάρτισης και εκτέλεσης του προϋπολογισμού μέσω επιχορηγήσεων, προμηθειών, βραβείων, έμμεσης εφαρμογής και προβλέπουν ελέγχους της ευθύνης των δημοσιονομικών παραγόντων. Οι κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 322 της ΣΛΕΕ αφορούν επίσης την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη, δεδομένου ότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και αποτελεσματική χρηματοδότηση της ΕΕ.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός θεσπίζει το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη (εφεξής το «πρόγραμμα»).

Καθορίζει τους στόχους του προγράμματος, τον προϋπολογισμό για την περίοδο 2021-2027, τις μορφές χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους κανόνες για την παροχή αυτής της χρηματοδότησης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «συνδυαστική πράξη»: οι δράσεις που στηρίζονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο συνδυαστικών μηχανισμών σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 6 του δημοσιονομικού κανονισμού, και συνδυάζουν μη επιστρεπτέες μορφές στήριξης και/ή χρηματοδοτικά μέσα από τον προϋπολογισμό της ΕΕ με επιστρεπτέες μορφές στήριξης από ιδρύματα αναπτυξιακής ή άλλης δημόσιας χρηματοδότησης, καθώς και από εμπορικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές.
- α) «νομική οντότητα»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί και αναγνωρίζεται ως τέτοιο δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, του δικαίου της Ένωσης ή του διεθνούς δικαίου, το οποίο έχει νομική προσωπικότητα και μπορεί, ενεργώντας για ίδιο λογαριασμό, να ασκεί δικαιώματα και να υπόκειται σε υποχρεώσεις, ή οντότητα χωρίς νομική προσωπικότητα σύμφωνα με το άρθρο 197 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.
- β) «τρίτη χώρα»: χώρα που δεν αποτελεί μέλος της Ένωσης.
- γ) «συνδεδεμένη χώρα»: τρίτη χώρα η οποία συμβαλλόμενο μέρος συμφωνίας με την Ένωση, η οποία επιτρέπει τη συμμετοχή της στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο [10]. «διεθνής οργανισμός ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος»: διεθνής οργανισμός, τα περισσότερα μέλη του οποίου είναι κράτη μέλη ή του οποίου η έδρα βρίσκεται σε κράτος μέλος.
- δ) «Κόμβος Ψηφιακής Καινοτομίας»: νομική οντότητα που έχει ορισθεί ή επιλεγεί σε ανοικτή και ανταγωνιστική διαδικασία για την εκπλήρωση των εργασιών του προγράμματος, παρέχοντας ιδίως πρόσβαση σε τεχνολογική εμπειρογνωμοσύνη και εγκαταστάσεις πειραματισμού, όπως εξοπλισμό και εργαλεία λογισμικού που επιτρέπουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της βιομηχανίας.
- ε) «προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες»: εκείνες οι δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, τη διαχείριση, την εφαρμογή και τη διατήρηση των τεχνολογιών που υποστηρίζονται από τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 3

Στόχοι του προγράμματος

1. Το πρόγραμμα έχει τον ακόλουθο γενικό στόχο: να στηρίξει τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ευρωπαϊκής οικονομίας και κοινωνίας και να μεταφέρει τα οφέλη της στους Ευρωπαίους πολίτες και επιχειρήσεις. Το πρόγραμμα θα:
 - α) ενισχύσει τις δυνατότητες της Ευρώπης σε βασικούς τομείς της ψηφιακής τεχνολογίας μέσω της ανάπτυξης μεγάλης κλίμακας,
 - β) διευρύνει τη διάδοσή τους και θα τις προωθήσει σε τομείς δημόσιου συμφέροντος και στον ιδιωτικό τομέα.
2. Το πρόγραμμα θα έχει πέντε συγκεκριμένους στόχους:
 - α) Ειδικός στόχος 1: Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων
 - β) Ειδικός στόχος 2: Τεχνητή Νοημοσύνη
 - γ) Ειδικός στόχος 3: Κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη
 - δ) Ειδικός στόχος 4: Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες
 - ε) Ειδικός στόχος 5: Ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση της ψηφιακής δυνατότητας και διαλειτουργικότητα

Άρθρο 4

Υπολογιστική υψηλών επιδόσεων

Η δημοσιονομική παρέμβαση της Ένωσης στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 1. Η υπολογιστική υψηλών επιδόσεων θα πρέπει να επιδιώκει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:

- α) να αναπτύσσει, να συντονίζει σε επίπεδο Ένωσης και να θέτει σε λειτουργία μια ολοκληρωμένη, παγκόσμιας κλάσης υποδομή υπερυπολογιστών εξακλίμακας⁷⁶ και δεδομένων στην Ένωση, η οποία θα είναι προσβάσιμη σε δημόσιους και ιδιωτικούς χρήστες σε μη κερδοσκοπική βάση, καθώς και για σκοπούς έρευνας με δημόσια χρηματοδότηση·
- β) να αναπτύσσει έτοιμη προς χρήση/λειτουργική τεχνολογία που προέρχεται από έρευνα και καινοτομία για την οικοδόμηση ενός ολοκληρωμένου ενωσιακού οικοσυστήματος υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, το οποίο θα καλύπτει το σύνολο των τμημάτων της επιστημονικής και βιομηχανικής αξιακής αλυσίδας, συμπεριλαμβανομένων του υλισμικού, του λογισμικού, των εφαρμογών, των υπηρεσιών, των διασυνδέσεων και των ψηφιακών δεξιοτήτων·
- γ) να αναπτύσσει και να θέτει σε λειτουργία υποδομές μεταεξακλίμακας⁷⁷, συμπεριλαμβανομένης της ενοποίησής τους με τεχνολογίες κβαντικής υπολογιστικής και να αναπτύσσει νέες υποδομές έρευνας για την επιστήμη της υπολογιστικής.

⁷⁶ Που μπορούν να εκτελέσουν ένα δισεκατομμύριο δισεκατομμύρια πράξεις κινητής υποδιαστολής ανά δευτερόλεπτο.

⁷⁷ Χίλιες φορές ταχύτερες από τις υποδομές εξακλίμακας.

Άρθρο 5

Τεχνητή Νοημοσύνη:

Η δημοσιονομική παρέμβαση της Ένωσης στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 2. Η τεχνητή νοημοσύνη επιδιώκει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:

- α) να δημιουργήσει και να ενισχύσει τις βασικές ικανότητες τεχνητής νοημοσύνης στην Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των πόρων δεδομένων και των βιβλιοθηκών αλγορίθμων σύμφωνα με τη νομοθεσία περί προστασίας των δεδομένων·
- β) να καταστήσει προσβάσιμες τις δυνατότητες αυτές σε όλες τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες διοικήσεις·
- γ) να ενισχύσει και να δικτυώσει τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις δοκιμών και πειραματισμού τεχνητής νοημοσύνης στα κράτη μέλη.

Άρθρο 6

Κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη

Η δημοσιονομική παρέμβαση της Ένωσης στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 3. Η Κυβερνοασφάλεια και εμπιστοσύνη έχει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:

- α) να στηρίζει, από κοινού με τα κράτη μέλη, την παροχή προηγμένου εξοπλισμού, εργαλείων και υποδομών δεδομένων για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο σε πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων·
- β) να στηρίζει τη βέλτιστη χρήση των ευρωπαϊκών γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που σχετίζονται με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο·
- γ) να διασφαλίσει την ευρεία ανάπτυξη των πιο σύγχρονων λύσεων για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο σε όλους τους τομείς της οικονομίας·
- δ) να ενισχύσει τις δυνατότητες εντός των κρατών μελών και του ιδιωτικού τομέα για να τους βοηθήσει να τηρήσουν την οδηγία (ΕΕ) 2016/1148 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 2016, σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφαλείας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση⁷⁸.

Άρθρο 7

Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες

Η δημοσιονομική παρέμβαση της Ένωσης στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 4. Οι Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες θα στηρίζουν την ανάπτυξη προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων σε τομείς που στηρίζονται από αυτό το πρόγραμμα, συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση της ευρωπαϊκής δεξαμενής ταλέντων, προωθώντας τον καλύτερο επαγγελματισμό, ιδίως όσον αφορά την υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, τις αναλύσεις μαζικών δεδομένων, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, τις τεχνολογίες κατανεμημένου καθολικού, την ρομποτική και την τεχνητή νοημοσύνη. Η δημοσιονομική παρέμβαση έχει τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:

⁷⁸

EE L 194 της 19.7.2016, σ. 1-30.

- α) στήριξη του σχεδιασμού και της υλοποίησης μακροπρόθεσμων προγραμμάτων κατάρτισης και κύκλων σπουδών για σπουδαστές, επαγγελματίες της πληροφορικής και το εργατικό δυναμικό·
- β) στήριξη του σχεδιασμού και της υλοποίησης βραχυπρόθεσμων προγραμμάτων κατάρτισης και κύκλων σπουδών για επιχειρηματίες, διευθυντικά στελέχη μικρών επιχειρήσεων και το εργατικό δυναμικό·
- γ) στήριξη της κατάρτισης στον χώρο εργασίας και πρακτικής άσκησης για φοιτητές, νέους επιχειρηματίες και αποφοίτους.

Άρθρο 8

Ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση της ψηφιακής δυνατότητας και διαλειτουργικότητα

Η δημοσιονομική παρέμβαση της Ένωσης στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 5. Η Ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων και διαλειτουργικότητα πρέπει να επιτύχουν τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:

- α) να διασφαλίσουν ότι ο δημόσιος τομέας και οι τομείς δημόσιου συμφέροντος, όπως η υγεία και η περίθαλψη, η εκπαίδευση, η δικαιοσύνη, οι μεταφορές, η ενέργεια, το περιβάλλον, ο πολιτιστικός και ο δημιουργικός τομέας, μπορούν να αναπτύξουν και να έχουν πρόσβαση σε ψηφιακές τεχνολογίες αιχμής, ιδίως σε δυνατότητες υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, τεχνητή νοημοσύνη και κυβερνοασφάλεια·
- β) να αναπτύξουν, να θέσουν σε λειτουργία και να συντηρήσουν διευρωπαϊκές διαλειτουργικές υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των συναφών υπηρεσιών) συμπληρωματικά προς τις εθνικές και περιφερειακές δράσεις·
- γ) να διευκολύνουν την ανάπτυξη, την επικαιροποίηση και τη χρήση λύσεων και πλαισίων από τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένης της περαιτέρω χρήσης λύσεων και πλαισίων διαλειτουργικότητας·
- δ) να προσφέρουν στις δημόσιες διοικήσεις πρόσβαση στη δοκιμή και την πειραματική εφαρμογή ψηφιακών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της διασυνοριακής χρήσης τους·
- ε) να στηρίζουν την υιοθέτηση προηγμένων ψηφιακών και συναφών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων ιδίως της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων, της τεχνητής νοημοσύνης, της κυβερνοασφάλειας και μελλοντικών αναδυόμενων τεχνολογιών από τη βιομηχανία της Ένωσης, ιδίως τις ΜΜΕ·
- στ) να στηρίζουν τον σχεδιασμό, τις δοκιμές, την υλοποίηση και την ανάπτυξη διαλειτουργικών ψηφιακών λύσεων για δημόσιες υπηρεσίες σε επίπεδο ΕΕ που παρέχονται μέσω μιας πλατφόρμας λύσεων με βάση δεδομένα οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν περαιτέρω, την προώθηση της καινοτομίας και τη θέσπιση κοινών πλαισίων προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες των υπηρεσιών δημοσίων διοικήσεων προς όφελος των Ευρωπαίων πολιτών και των επιχειρήσεων·
- ζ) να διασφαλίσουν τη συνεχή ικανότητα σε επίπεδο Ένωσης να παρακολουθεί, να αναλύει και να προσαρμόζεται στις ταχέως εξελισσόμενες ψηφιακές τάσεις, καθώς και να μοιράζεται και να ενσωματώνει τις βέλτιστες πρακτικές·
- η) να στηρίζουν τη συνεργασία για την επίτευξη ενός ευρωπαϊκού οικοσυστήματος για αξιόπιστες υποδομές που χρησιμοποιούν υπηρεσίες και εφαρμογές καταναμημένου

καθολικού, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της διαλειτουργικότητας και της τυποποίησης, καθώς και της ενθάρρυνσης της ανάπτυξης διασυνοριακών εφαρμογών της ΕΕ.

- θ) να δημιουργήσουν και να ενισχύσουν το δίκτυο κόμβων ψηφιακής καινοτομίας.

Άρθρο 9

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος για την περίοδο 2021-2027 ανέρχεται σε 9 194 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές.
2. Η ενδεικτική κατανομή του εν λόγω ποσού είναι:
 - α) έως 2 698 240 000 EUR για τον Ειδικό Στόχο 1, Υπολογιστική Υψηλών Επιδόσεων
 - β) έως 2 498 369 000 EUR για τον Ειδικό Στόχο 2, Τεχνητή Νοημοσύνη
 - γ) έως 1 998 696 000 EUR για τον Ειδικό Στόχο 3, Κυβερνοασφάλεια και Εμπιστοσύνη
 - δ) έως 699 543 000 EUR για τον Ειδικό Στόχο 4, Προηγμένες Ψηφιακές Δεξιότητες
 - ε) έως 1 299 152 000 EUR για τον Ειδικό Στόχο 5, Ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση των ψηφιακών δυνατοτήτων και διαλειτουργικότητα
3. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τεχνική και διοικητική βοήθεια για την υλοποίηση του προγράμματος, όπως δραστηριότητες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, επιθεώρησης και αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των εταιρικών συστημάτων τεχνολογίας πληροφοριών.
4. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για ενέργειες των οποίων η υλοποίηση εκτείνεται σε περισσότερα του ενός οικονομικά έτη είναι δυνατόν να κατανέμονται σε ετήσιες δόσεις επί σειρά ετών.
5. Οι πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη υπό επιμερισμένη διαχείριση μπορούν, μετά από αίτησή τους, να μεταφερθούν στο πρόγραμμα. Η Επιτροπή μεριμνά για την εκτέλεση των εν λόγω πόρων άμεσα, σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού, ή έμμεσα σύμφωνα με το στοιχείο γ) του εν λόγω άρθρου. Όπου είναι δυνατόν, οι πόροι αυτοί χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους.
6. Με την επιφύλαξη του δημοσιονομικού κανονισμού, οι δαπάνες για δράσεις που απορρέουν από έργα που περιλαμβάνονται στο πρώτο πρόγραμμα εργασίας είναι επιλέξιμες από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Άρθρο 10

Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα

Δυνατότητα συμμετοχής στο πρόγραμμα έχουν:

1. τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο·
2. οι υπό προσχώρηση χώρες, οι υποψήφιες χώρες και οι δυνάμει υποψήφιες χώρες ή οντότητες, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή τους στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή παρόμοιες συμφωνίες και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που προβλέπονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και αυτών·
3. οι χώρες που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις για τη συμμετοχή τους στα προγράμματα της Ένωσης που καθορίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή παρόμοιες συμφωνίες και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που καθορίζονται στις συμφωνίες μεταξύ της Ένωσης και των χωρών αυτών·
4. Οι τρίτες χώρες, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην ειδική συμφωνία για τη συμμετοχή της τρίτης χώρας σε οποιοδήποτε πρόγραμμα της Ένωσης, υπό τον όρο ότι η συμφωνία:
 - διασφαλίζει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των συνεισφορών και των οφελών της τρίτης χώρας που συμμετέχει στα προγράμματα της Ένωσης·
 - καθορίζει τους όρους συμμετοχής στα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού των χρηματικών συνεισφορών στα επιμέρους προγράμματα και των διοικητικών τους δαπανών. Οι εν λόγω συνεισφορές αποτελούν έσοδα για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο [21 παράγραφος 5] του [νέου δημοσιονομικού κανονισμού]·
 - δεν παρέχει στην τρίτη χώρα εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με το πρόγραμμα·
 - εγγυάται το δικαίωμα της Ένωσης να εξασφαλίζει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και να προστατεύει τα οικονομικά της συμφέροντα.

Άρθρο 11

Διεθνής συνεργασία

1. Η Ένωση μπορεί να συνεργάζεται με τις τρίτες χώρες που αναφέρονται στο άρθρο 10, με άλλες τρίτες χώρες και με διεθνείς οργανισμούς ή φορείς εγκατεστημένους σε αυτές τις χώρες, ιδίως στο πλαίσιο της ευρωμεσογειακής εταιρικής σχέσης και της ανατολικής εταιρικής σχέσης, αλλά και με γειτονικές χώρες, ιδίως τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και της περιοχής του Εύξεινου Πόντου. Με την επιφύλαξη του άρθρου [19], οι σχετικές δαπάνες δεν καλύπτονται από το πρόγραμμα.
2. Η συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 3. Η Κυβερνοασφάλεια και Εμπιστοσύνη υπόκειται στο άρθρο [12].

Άρθρο 12

Ασφάλεια

3. Οι δράσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο του προγράμματος πρέπει να συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες ασφαλείας και ιδίως με την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών έναντι μη εξουσιοδοτημένης δημοσιοποίησης, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με κάθε σχετικό εθνικό και ενωσιακό δίκαιο. Σε περίπτωση δράσεων που διεξάγονται εκτός της Ένωσης, είναι απαραίτητο, πέραν της τήρησης των ανωτέρω απαιτήσεων, να έχει συναφθεί συμφωνία ασφαλείας μεταξύ της Ένωσης και της τρίτης χώρας στην οποία διεξάγεται η δραστηριότητα.
4. Ενδεχομένως, οι προτάσεις και οι προσφορές πρέπει να περιλαμβάνουν αυτοαξιολόγηση ασφαλείας που να προσδιορίζει τα θέματα ασφάλειας και να διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο θα αντιμετωπιστούν τα ζητήματα αυτά, προκειμένου να τηρηθεί η εφαρμοστέα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.
5. Ενδεχομένως, η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης διεξάγει έλεγχο ασφαλείας για προτάσεις που εγείρουν προβλήματα ασφαλείας.
6. Όπου ενδείκνυται, οι ενέργειες πρέπει να συμμορφώνονται με την απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444/ΕΚ της Επιτροπής⁷⁹, καθώς και με τους κανόνες εφαρμογής της.
7. Το πρόγραμμα εργασίας μπορεί επίσης να προβλέπει ότι οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε συνδεδεμένες χώρες και οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ αλλά ελέγχονται από οντότητες τρίτων χωρών δεν είναι επιλέξιμες για συμμετοχή σε όλες ή σε ορισμένες δράσεις στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 3 για λόγους ασφαλείας. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και οι προσκλήσεις υποβολής προσφορών περιορίζονται στις οντότητες που έχουν ή θεωρείται ότι έχουν εγκατασταθεί σε κράτη μέλη και ελέγχονται από κράτη μέλη και/ή υπηκόους των κρατών μελών.

Άρθρο 13

Συνέργειες με άλλα προγράμματα της Ένωσης

1. Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε η εφαρμογή του να καθιστά δυνατή τη συνέργεια με άλλα προγράμματα χρηματοδότησης της Ένωσης, όπως περιγράφεται περαιτέρω στο παράρτημα ΙΙΙ, , ιδίως μέσω ρυθμίσεων συμπληρωματικής χρηματοδότησης από προγράμματα της ΕΕ, των οποίων οι διαδικασίες διαχείρισης το επιτρέπουν, είτε με διαδοχικό τρόπο, εναλλάξ, είτε με τον συνδυασμό των πόρων, συμπεριλαμβανομένης της από κοινού χρηματοδότησης των δράσεων.
2. Οι μηχανισμοί συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων αρχών και τα κατάλληλα εργαλεία παρακολούθησης θεσπίζονται έτσι ώστε να εξασφαλίζουν συστηματικά συνέργειες μεταξύ του προγράμματος και των σχετικών χρηματοδοτικών μέσων της

⁷⁹

Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2015/444 της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2015, σχετικά με τους κανόνες ασφαλείας για την προστασία των διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ (ΕΕ L 72 της 17.3.2015, σ. 53).

ΕΕ. Οι ρυθμίσεις συμβάλλουν στην αποφυγή των επικαλύψεων και στη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου των δαπανών.

Άρθρο 14

Εφαρμογή και μορφές χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται σε άμεση διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό ή σε έμμεση διαχείριση με τους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) και στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού, ιδίως για τους ειδικούς στόχους 1 και 3. Οι φορείς χρηματοδότησης μπορούν να παρεκκλίνουν από τους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης που καθορίζονται στον παρόντα κανονισμό, μόνον εφόσον αυτό προβλέπεται στη βασική πράξη για τη σύσταση του χρηματοδοτικού φορέα και/ή για την ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού στον εν λόγω φορέα ή, για τους οργανισμούς χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 εδάφιο γ) στοιχεία ii), iii) ή v) του δημοσιονομικού κανονισμού, εάν αυτό προβλέπεται στη συμφωνία συνεισφοράς και εφόσον οι ειδικές ανάγκες λειτουργίας ή η φύση της δράσης το απαιτούν.
2. Το πρόγραμμα μπορεί να προβλέπει χρηματοδότηση με οποιαδήποτε από τις μορφές που καθορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων κυρίως των δημοσίων συμβάσεων κατ' αρχάς καθώς και των επιχορηγήσεων και των βραβείων. Μπορεί επίσης να παράσχει χρηματοδότηση με τη μορφή χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο των συνδυαστικών πράξεων.
3. Οι συνεισφορές σε μηχανισμό αλληλασφάλισης μπορούν να καλύπτουν τον κίνδυνο που συνδέεται με την είσπραξη των χρηματικών ποσών που οφείλονται από δικαιούχους και θεωρούνται επαρκής εγγύηση στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κανονισμού. Ισχύουν οι διατάξεις του [άρθρου X] του κανονισμού XXX [που διαδέχεται τον κανονισμό για το Ταμείο Εγγυήσεων].

Άρθρο 15

Ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις

Το Πρόγραμμα μπορεί να υλοποιηθεί μέσω ευρωπαϊκών εταιρικών σχέσεων. Συγκεκριμένα, μπορούν να συμπεριληφθούν οι συνεισφορές σε υφιστάμενες ή νέες συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα υπό μορφή κοινών επιχειρήσεων που δημιουργούνται βάσει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ. Για τις εν λόγω συνεισφορές, ισχύουν οι διατάξεις περί ευρωπαϊκών συμπράξεων στο πλαίσιο του [κανονισμού Ορίζων Ευρώπη, πρέπει να προστεθεί παραπομπή].

Άρθρο 16

Κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας

1. Κατά το πρώτο έτος υλοποίησης του προγράμματος, δημιουργείται αρχικό δίκτυο κόμβων ψηφιακής καινοτομίας.

2. Για τους σκοπούς της δημιουργίας του δικτύου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, κάθε κράτος μέλος ορίζει υποψήφιες οντότητες μέσω ανοικτής και ανταγωνιστικής διαδικασίας, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:
- α) κατάλληλες ικανότητες που σχετίζονται με τις λειτουργίες των κόμβων ψηφιακής καινοτομίας·
 - β) κατάλληλη διαχειριστική ικανότητα, προσωπικό και υποδομή·
 - γ) επιχειρησιακά και νομικά μέσα για την εφαρμογή των κανόνων διοικητικής, συμβατικής και δημοσιονομικής διαχείρισης που καθορίζονται σε ενωσιακό επίπεδο·
 - δ) κατάλληλες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, που εκδίδονται κατά προτίμηση από δημόσια αρχή, οι οποίες αντιστοιχούν στο επίπεδο των πόρων της Ένωσης που θα κληθεί να διαχειριστεί η συγκεκριμένη οντότητα.
3. Η Επιτροπή εκδίδει απόφαση σχετικά με την επιλογή των οντοτήτων που αποτελούν το αρχικό δίκτυο. Οι οντότητες αυτές επιλέγονται από την Επιτροπή, μεταξύ των υποψήφιων οντοτήτων που έχουν ορισθεί από τα κράτη μέλη, με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και τα ακόλουθα πρόσθετα κριτήρια:
- α) τον διαθέσιμο προϋπολογισμό για τη χρηματοδότηση του αρχικού δικτύου·
 - β) την ανάγκη διασφάλισης, μέσω του αρχικού δικτύου, ότι θα καλυφθούν οι ανάγκες της βιομηχανίας και των τομέων δημόσιου συμφέροντος και ότι θα υπάρξει πλήρης και ισορροπημένη γεωγραφικής κάλυψη.
4. Οι πρόσθετοι κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας επιλέγονται με βάση ανοικτή και ανταγωνιστική διαδικασία, με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η ευρύτερη γεωγραφική κάλυψη σε όλη την Ευρώπη. Ο αριθμός των οντοτήτων του δικτύου πρέπει να είναι αναλογικός προς τον πληθυσμό του συγκεκριμένου κράτους μέλους και πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένας κόμβος ψηφιακής καινοτομίας ανά κράτος μέλος. Για την αντιμετώπιση των ειδικών περιορισμών που αντιμετωπίζουν οι εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ, μπορούν να οριστούν συγκεκριμένες οντότητες για να καλύψουν τις ανάγκες τους.
5. Οι κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση με τη μορφή επιχορηγήσεων.
6. Οι κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας που λαμβάνουν χρηματοδότηση συμμετέχουν στην υλοποίηση του προγράμματος για:
- α) να παρέχουν υπηρεσίες ψηφιακού μετασχηματισμού —συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων δοκιμών και πειραματισμού— που απευθύνονται στις ΜΜΕ και τις εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης, καθώς και στους τομείς που χαρακτηρίζονται από βραδύτητα στην υιοθέτηση των ψηφιακών και των συναφών τεχνολογιών·
 - β) τη μεταφορά εμπειρογνωσίας και τεχνογνωσίας μεταξύ των περιφερειών, ιδίως μέσω της δικτύωσης των ΜΜΕ και των εταιρειών μεσαίας κεφαλαιοποίησης, που είναι εγκατεστημένες σε μία περιφέρεια, με κόμβους ψηφιακής καινοτομίας, εγκατεστημένους σε άλλες περιφέρειες, που είναι οι πλέον κατάλληλοι για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών·
 - γ) να παρέχουν θεματικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη, την υπολογιστική υψηλών επιδόσεων και την εμπιστοσύνη και κυβερνοασφάλεια των διοικήσεων, των οργανισμών

του δημόσιου τομέα, των ΜΜΕ και των επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης. Οι επιμέρους κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας μπορούν να εξειδικεύονται σε ειδικές θεματικές υπηρεσίες και δεν είναι αναγκαίο να παρέχουν όλες τις θεματικές υπηρεσίες που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο·

- δ) να παρέχουν χρηματοδοτική στήριξη σε τρίτους, στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 4, Προηγμένες Ψηφιακές Δεξιότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

Άρθρο 17

Επιλέξιμες δράσεις

1. Μόνο οι δράσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων που αναφέρονται στο άρθρο [3] και στα άρθρα [4] έως [8] θα είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση.
2. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τις δράσεις καθορίζονται στα προγράμματα εργασιών.

Άρθρο 18

Επιλέξιμες οντότητες

1. Πέραν των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 197 του δημοσιονομικού κανονισμού, εφαρμόζονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στις παραγράφους 2 έως 4.
2. Οι ακόλουθες οντότητες είναι επιλέξιμες:
 - α) Οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε:
 - i) κράτος μέλος ή σε υπερπόντια χώρα ή έδαφος που συνδέεται με το κράτος αυτό·
 - ii) τρίτες χώρες που συνδέονται με το πρόγραμμα·
 - β) κάθε νομική οντότητα που έχει συσταθεί δυνάμει του δικαίου της Ένωσης ή των διεθνών οργανισμών.
3. Οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα μη συνδεδεμένη με το πρόγραμμα είναι κατ' εξαίρεση επιλέξιμες για να συμμετάσχουν σε ειδικές δράσεις, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος.
4. Τα φυσικά πρόσωπα δεν είναι επιλέξιμα, εκτός από τις επιχορηγήσεις που παρέχονται βάσει του ειδικού στόχου 4. Προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες.
5. Το πρόγραμμα εργασίας μπορεί να προβλέπει ότι η συμμετοχή περιορίζεται μόνο στους δικαιούχους που είναι εγκατεστημένοι στα κράτη μέλη ή στους δικαιούχους που είναι εγκατεστημένοι σε κράτη μέλη και συγκεκριμένες συνδεδεμένες ή άλλες

τρίτες χώρες για λόγους ασφαλείας ή για δράσεις που σχετίζονται άμεσα με τη στρατηγική αυτονομία της ΕΕ.

6. Οι νομικές οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε τρίτη χώρα μη συνδεδεμένη με το πρόγραμμα θα πρέπει, καταρχήν, να αναλαμβάνουν το κόστος της συμμετοχής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Άρθρο 19

Επιχορηγήσεις

Η χορήγηση και η διαχείριση των επιδοτήσεων στο πλαίσιο του προγράμματος πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον τίτλο VIII του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 20

Κριτήρια ανάθεσης

1. Τα κριτήρια ανάθεσης καθορίζονται στα προγράμματα εργασίας και στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
- α) την ωριμότητα της δράσης κατά την ανάπτυξη του έργου·
 - β) τη βασιμότητα του προτεινόμενου σχεδίου υλοποίησης·
 - γ) την επίδραση της ενωσιακής στήριξης ως κινήτρου για δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις, εάν συντρέχει περίπτωση·
 - δ) την ανάγκη υπέρβασης χρηματοδοτικών εμποδίων, όπως η έλλειψη χρηματοδότησης από την αγορά·
 - ε) κατά περίπτωση, τις οικονομικές, κοινωνικές, κλιματικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις και την προσβασιμότητα·
 - στ) κατά περίπτωση, μια διευρωπαϊκή διάσταση·
 - ζ) κατά περίπτωση, την ισόρροπη γεωγραφική κατανομή σε όλη την Ένωση, συμπεριλαμβανομένων και των εξόχως απόκεντρων περιοχών·
 - η) κατά περίπτωση, την ύπαρξη μακροπρόθεσμου σχεδίου βιωσιμότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΣΥΝΔΥΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Άρθρο 21

Συνδυαστικές πράξεις

Οι συνδυαστικές πράξεις που αποφασίζονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος εκτελούνται σύμφωνα με τον [κανονισμό InvestEU] και τον τίτλο X του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 22

Σωρευτική, συμπληρωματική και συνδυασμένη χρηματοδότηση

1. Δράση που έχει λάβει συνεισφορά από άλλο ενωσιακό πρόγραμμα μπορεί επίσης να λάβει συνεισφορά στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος, υπό την προϋπόθεση ότι οι δύο συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Οι κανόνες κάθε συνεισφέροντος ενωσιακού προγράμματος ισχύουν για την αντίστοιχη συνεισφορά του στη δράση. Η σωρευτική χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει τις συνολικές επιλέξιμες δαπάνες της δράσης, και η στήριξη από τα διάφορα ενωσιακά προγράμματα μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία, σύμφωνα με τα έγγραφα που καθορίζουν τους όρους της στήριξης.
2. Οι δράσεις στις οποίες έχει απονεμηθεί πιστοποίηση σφραγίδας αριστείας ή οι οποίες πληρούν τις ακόλουθες σωρευτικές και συγκριτικές προϋποθέσεις:
 - α) έχουν αξιολογηθεί σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος·
 - β) συμμορφώνονται με τις ελάχιστες ποιοτικές απαιτήσεις της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων·
 - γ) δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων λόγω δημοσιονομικών περιορισμών.

μπορούν να λάβουν στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + ή το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο [67] παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) XX [κανονισμός περί κοινών διατάξεων] και το άρθρο [8] του κανονισμού (ΕΕ) XX [Χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής], εφόσον οι δράσεις αυτές συμβαδίζουν με τους στόχους του σχετικού προγράμματος. Εφαρμόζονται οι κανόνες του ταμείου που παρέχει τη στήριξη.

Άρθρο 23

Προγράμματα εργασίας

1. Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω των προγραμμάτων εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 110 του δημοσιονομικού κανονισμού.
2. Τα εν λόγω προγράμματα εργασίας εγκρίνονται ως πολυετή προγράμματα για το σύνολο του προγράμματος. Εάν δικαιολογείται από ειδικές ανάγκες εφαρμογής, μπορούν επίσης να εγκριθούν ως ετήσια προγράμματα που καλύπτουν έναν ή περισσότερους Ειδικούς στόχους.
3. Το πρώτο πολυετές πρόγραμμα εργασίας επικεντρώνεται στις δραστηριότητες που ορίζονται στο παράρτημα και εξασφαλίζει ότι οι δράσεις που λαμβάνουν στήριξη δεν παραγκωνίζουν την ιδιωτική χρηματοδότηση. Τα επόμενα προγράμματα εργασίας μπορεί να περιλαμβάνουν δραστηριότητες που δεν αναφέρονται στο παράρτημα, υπό τον όρο ότι αυτές είναι σύμφωνες με τους στόχους του παρόντος κανονισμού, όπως προβλέπεται στα άρθρα [4-8].
4. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν, κατά περίπτωση, το συνολικό ποσό που προβλέπεται για τις συνδυαστικές πράξεις.

Άρθρο 24

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Οι δείκτες για την παρακολούθηση της εκτέλεσης και της προόδου του προγράμματος ως προς την επίτευξη των γενικών και ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3 καθορίζονται στο παράρτημα II.
2. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου του προγράμματος ως προς την επίτευξη των στόχων του, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 27 για την τροποποίηση του παραρτήματος II προκειμένου να επανεξετάζει ή να συμπληρώνει τους δείκτες, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο, καθώς και να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό με διατάξεις για τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης.
3. Το σύστημα υποβολής εκθέσεων για τις επιδόσεις εξασφαλίζει ότι τα στοιχεία με τα οποία παρακολουθούνται η εκτέλεση και τα αποτελέσματα του προγράμματος συλλέγονται κατά τρόπο αποδοτικό, αποτελεσματικό και έγκαιρο. Προς τον σκοπό αυτό, επιβάλλονται αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στους αποδέκτες κονδυλίων της Ένωσης και στα κράτη μέλη.
4. Οι επίσημες στατιστικές της ΕΕ, όπως οι τακτικές στατιστικές έρευνες για τις ΤΠΕ χρησιμοποιούνται στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες ερωτώνται και συμμετέχουν μαζί με την Eurostat για τον αρχικό σχεδιασμό και την επακόλουθη ανάπτυξη στατιστικών δεικτών που χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προγράμματος και για την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό.

Άρθρο 25

Αξιολόγηση

1. Οι αξιολογήσεις διενεργούνται εγκαίρως ώστε να τροφοδοτούν με στοιχεία τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.
2. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος διενεργείται όταν υπάρχουν διαθέσιμες επαρκείς πληροφορίες για την εκτέλεση του προγράμματος, αλλά το αργότερο τέσσερα έτη από την έναρξη της εκτέλεσης του προγράμματος.
3. Αφού ολοκληρωθεί η εκτέλεση του προγράμματος, αλλά το αργότερο τέσσερα έτη ύστερα από τη λήξη της περιόδου που καθορίζεται στο άρθρο [1], η Επιτροπή προβαίνει σε τελική αξιολόγηση του προγράμματος.
4. Το σύστημα υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις αξιολογήσεις διασφαλίζει ότι τα δεδομένα για την αξιολόγηση του προγράμματος συλλέγονται αποτελεσματικά, αποδοτικά, εγκαίρως και με τον κατάλληλο βαθμό λεπτομέρειας από τους αποδέκτες των κονδυλίων της Ένωσης.
5. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα πορίσματα των αξιολογήσεων, μαζί με τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Άρθρο 26

Λογιστικοί έλεγχοι

1. Οι λογιστικοί έλεγχοι σχετικά με τη χρήση της συνεισφοράς της Ένωσης που διενεργούνται από πρόσωπα ή οντότητες, συμπεριλαμβανομένων και άλλων από εκείνα που ενεργούν κατ' εντολή των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, αποτελούν τη βάση της συνολικής διασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 127 του δημοσιονομικού κανονισμού.
2. Το σύστημα ελέγχου διασφαλίζει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τις διοικητικές και λοιπές δαπάνες των ελέγχων σε όλα τα επίπεδα.
3. Οι λογιστικοί έλεγχοι των δαπανών διενεργούνται με συνεπή τρόπο σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας.
4. Στο πλαίσιο του συστήματος ελέγχου, η στρατηγική του λογιστικού ελέγχου μπορεί να βασίζεται στον δημοσιονομικό έλεγχο αντιπροσωπευτικού δείγματος δαπανών. Το εν λόγω αντιπροσωπευτικό δείγμα θα συμπληρώνεται από στοιχεία που επιλέγονται βάσει εκτίμησης των κινδύνων που συνδέονται με τις δαπάνες.
5. Οι δράσεις που λαμβάνουν σωρευτική χρηματοδότηση από διάφορα προγράμματα της Ένωσης υποβάλλονται μόνο μία φορά σε λογιστικό έλεγχο, ο οποίος καλύπτει όλα τα σχετικά προγράμματα και τους αντίστοιχους ισχύοντες κανόνες.

Άρθρο 27

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.
2. Η αρμοδιότητα έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 24 ανατίθεται στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028.
3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 24 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Τίθεται σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει την εγκυρότητα των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν από την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διαβουλεύεται με εμπειρογνώμονες οι οποίοι ορίζονται από κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τις αρχές που καθορίζονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση της νομοθεσίας της 13ης Απριλίου 2016.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Κατ' εξουσιοδότηση πράξη που έχει εκδοθεί βάσει του άρθρου 24 τίθεται σε ισχύ αν δεν διατυπωθούν αντιρρήσεις είτε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε από το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες με πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 28

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Εφόσον τρίτη χώρα συμμετέχει στο πρόγραμμα αυτό με απόφαση βάσει διεθνούς συμφωνίας ή δυνάμει άλλης νομικής πράξης, η τρίτη χώρα χορηγεί στον αρμόδιο διατάκτη, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο τα απαραίτητα δικαιώματα και την πρόσβαση ώστε να είναι σε θέση να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους. Στην περίπτωση της OLAF, στα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνεται το δικαίωμα διενέργειας ερευνών, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και επιθεωρήσεων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 29

Ενημέρωση, επικοινωνία, διαφήμιση, πολιτική υποστήριξη και διάδοση

1. Οι αποδέκτες της ενωσιακής χρηματοδότησης μνημονεύουν ρητώς την προέλευση της χρηματοδότησης και εξασφαλίζουν την προβολή της (ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους) παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.
2. Η Επιτροπή προβαίνει σε ενέργειες πληροφόρησης και επικοινωνίας για το πρόγραμμα, τις δράσεις και τα αποτελέσματά του. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Ένωσης, στον βαθμό που αυτές είναι συναφείς με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο [3].
3. Το πρόγραμμα παρέχει υποστήριξη για την ανάπτυξη πολιτικής, την προβολή, την ευαισθητοποίηση και τη διάδοση των δραστηριοτήτων και την προώθηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής εμπειριών στους τομείς που αναφέρονται στα άρθρα 4 έως 8.

Άρθρο 30

Κατάργηση

1. Η απόφαση (ΕΕ) 2015/2240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προγράμματος σχετικά με λύσεις και κοινά πλαίσια διαλειτουργικότητας για τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες (πρόγραμμα ISA2) ως μέσο εκσυγχρονισμού του δημόσιου τομέα καταργείται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Άρθρο 31

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των οικείων δράσεων, μέχρι την περάτωσή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 283/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸⁰ και δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240⁸¹, η οποία εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις σχετικές δράσεις μέχρι την περάτωσή τους.

⁸⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 283/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τα διευρωπαϊκά δίκτυα υποδομών των τηλεπικοινωνιών και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 1336/97/ΕΚ (ΕΕ L 86 της 21.3.2014, σ. 14).

⁸¹ Απόφαση (ΕΕ) 2015/2240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προγράμματος σχετικά με λύσεις και κοινά πλαίσια διαλειτουργικότητας για τις

2. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα μπορεί επίσης να καλύπτει τις δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που απαιτούνται για την εξασφάλιση της μετάβασης μεταξύ του προγράμματος και των μέτρων που θεσπίστηκαν δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και δυνάμει της απόφασης (ΕΕ) 2015/2240⁸².
3. Όπου είναι απαραίτητο, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό πιστώσεις και για μετά το 2027, με σκοπό την κάλυψη των δαπανών που προβλέπονται στο άρθρο [9 παράγραφος 4], ώστε να καταστεί εφικτή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027.

Άρθρο 32

Εναρξη ισχύος

4. Ο παρών κανονισμός τίθεται σε ισχύ την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
[Ο Πρόεδρος]/[Η Πρόεδρος]

Για το Συμβούλιο
[Ο Πρόεδρος]/[Η Πρόεδρος]

⁸² ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες (πρόγραμμα ISA2) ως μέσο εκσυγχρονισμού του δημόσιου τομέα.
Απόφαση (ΕΕ) 2015/2240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση προγράμματος σχετικά με λύσεις και κοινά πλαίσια διαλειτουργικότητας για τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες (πρόγραμμα ISA2) ως μέσο εκσυγχρονισμού του δημόσιου τομέα.

Νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (*ομάδα προγραμμάτων*)
- 1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας
- 1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις
- 1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- 2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων
- 2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου
- 2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

- 3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται
- 3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες
 - 3.2.1. *Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες*
 - 3.2.2. *Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα*
 - 3.2.3. *Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση*
- 3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Κανονισμός για τη θέσπιση του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής (ομάδα προγραμμάτων)

Ευρωπαϊκές στρατηγικές επενδύσεις

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

☒ νέα δράση

☐ νέα δράση μετά από πιλοτικό έργο/προπαρασκευαστική δράση⁸³

☐ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☒ συγχώνευση ή επαναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.4.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Ο στόχος είναι ότι το πρόγραμμα θα αρχίσει να λειτουργεί ήδη από την έναρξή του το 2021.

Όσον αφορά τους τρόπους παράδοσης για την υλοποίηση του προγράμματος, προτείνεται να χρησιμοποιηθεί τόσο η άμεση όσο και η έμμεση διαχείριση.

Όσον αφορά την άμεση διαχείριση, εξετάζεται η δρομολόγηση των πρώτων προσκλήσεων στο τέλος του 2020. Η ενδεχόμενη ανάθεση σε εκτελεστικό οργανισμό θα εξαρτηθεί από την έκβαση της ανάλυσης κόστους/οφέλους και τις αποφάσεις που πρέπει να ληφθούν.

1.4.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την παρέμβαση της Ένωσης και η οποία είναι επιπρόσθετη στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη εξετάζει τους τομείς στους οποίους η επένδυση της ΕΕ έχει σαφή προστιθέμενη αξία βάσει τριών κριτηρίων:

- τομείς στους οποίους η απαιτούμενη χρηματοδότηση είναι τόσο μεγάλη που κανένα κράτος μέλος δεν μπορεί να την παράσχει, εγκαίρως, μόνο του

- τομείς στους οποίους υπάρχει ανάγκη συγκέντρωσης πόρων (υπολογιστική ισχύς, εξειδίκευση σε δεδομένα), οι οποίοι είναι διασκορπισμένοι σε ολόκληρη την Ευρώπη, και

⁸³

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

- τομείς στους οποίους η διαλειτουργικότητα είναι σημαντική

Μια βασική αρχή της πρότασης είναι η προστιθέμενη αξία της ανάληψης δράσης σε επίπεδο ΕΕ. Υπάρχει σαφής πολιτική βούληση σήμερα να αντιμετωπιστούν συνεργατικά όσα ήταν μέχρι τώρα εγχώρια ζητήματα. Ως εκ τούτου, η ΕΕ είναι σε μοναδική θέση να σχεδιάζει, να χρηματοδοτεί από κοινού και να συντονίζει δράσεις σε κλίμακα ικανή να ανταποκριθεί στις προκλήσεις αυτές και να εξασφαλίσει ότι τα οφέλη από τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες θα αξιοποιηθούν πλήρως από τους πολίτες σε όλα τα κράτη μέλη. Η πολυεπίπεδη συντονισμένη δράση μπορεί επίσης να αποφύγει τις αλληλοεπικαλύψεις, να αξιοποιήσει τις συνέργειες συνδέοντας τη χρηματοδότηση με τις συνθήκες-πλαίσιο, να διαφυλάξει τη διαλειτουργικότητα και να αποφύγει τα τυφλά σημεία ή ένα βαθύ γεωγραφικό ψηφιακό χάσμα. Δεδομένου του επείγοντος χαρακτήρα της κατάστασης και του ύψους των απαιτούμενων επενδύσεων, υφίσταται επομένως ένα πολύ ισχυρό επιχείρημα υπέρ της παρέμβασης της ΕΕ.

1.4.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Τα υφιστάμενα προγράμματα καλύπτουν σημαντικές πτυχές που συνδέονται με τον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και της κοινωνίας: (i) στήριξη της έρευνας και της καινοτομίας στον τομέα των τεχνολογιών και των εφαρμογών επόμενης γενιάς, (ii) στήριξη για ψηφιακές υποδομές στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» — όπου η πείρα στο τρέχον ΠΔΠ έδειξε ότι το πρόγραμμα ήταν πλέον κατάλληλο για τη φυσική συνδεσιμότητα, (iii) στήριξη για μέσα μαζικής ενημέρωσης στο πλαίσιο του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη», και (iv) στήριξη στους ψηφιακούς τομείς στις περιφέρειες της ΕΕ μέσω των ΕΔΕΤ. Όλα αυτά είναι σημαντικές επενδύσεις και πρέπει να συνεχιστούν οι στο επόμενο ΠΔΠ. Δεν είναι όμως επαρκή. Δεν υπάρχει κανένα τρέχον πρόγραμμα που θα επέτρεπε στην ΕΕ ως σύνολο να αναλάβει δράση πρώτη για την απόκτηση κοινών ψηφιακών ικανοτήτων σε βασικούς τομείς που ευνοούν την ανάπτυξη, την απασχόληση και τη βιωσιμότητα των δημόσιων υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, δηλαδή προηγμένη υπολογιστική και δεδομένα, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την τεχνητή νοημοσύνη.

1.4.4. Συμβατότητα και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα κατάλληλα μέσα

Το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη έχει συμπληρωματικότητα και συνέργειες με μια σειρά άλλων προτεινόμενων μέσων στο ΠΔΠ μετά το 2020, ιδιαίτερα: Το Ορίζων Ευρώπη, τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (CEF2), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αξιών, τη Δημιουργική Ευρώπη (συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος Media), το ταμείο InvestEU, το COSME, το ΕΤΠΑ, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + (συμπεριλαμβανομένης της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων και για τις βασικές ψηφιακές δεξιότητες), το Erasmus +, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (βασικές και προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες), το Εσωτερικό Ταμείο Διαχείρισης των Συνόρων, τη Δράση για το Περιβάλλον και το Κλίμα (συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής απόδοσης) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Οι συνέργειες μεταξύ των προγραμμάτων θα καταστήσουν τις επενδύσεις πιο αποτελεσματικές και παρέχουν καλύτερη αξία στους πολίτες. Θα ενισχύσουν τις επιπτώσεις των ψηφιακών επενδύσεων σε επίπεδο ΕΕ σε επίπεδο πολιτών, ενώ οι εθνικές και οι περιφερειακές ψηφιακές επενδύσεις θα είναι σε θέση να συμπληρώσουν καλύτερα το πρόγραμμα της ΕΕ.

Με την αύξηση του αντίκτυπου και της αποτελεσματικότητας των δημόσιων κονδυλίων μέσω πρακτικών συνδέσεων μεταξύ των διαφόρων προγραμμάτων, η ΕΕ θα αντιμετωπίσει τις ψηφιακές προκλήσεις με πιο στοχευμένο και εξορθολογισμένο τρόπο. δημιουργώντας περισσότερες θέσεις εργασίας, αυξάνοντας την ανάπτυξη και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα. Κατά την εφαρμογή του προγράμματος, θα δοθεί προσοχή στη διατήρηση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς.

1.5. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις

☒ περιορισμένη διάρκεια

- ☒ σε ισχύ από το 2021 έως το 2027
- ☒ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το 2021 μέχρι το 2027 για τις πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και από το 2021 μέχρι το 2031 για τις πιστώσεις πληρωμών.

☐ απεριόριστη διάρκεια

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.6. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης⁸⁴

☒ Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή

- ☒ από τις υπηρεσίες της, και μεταξύ άλλων από το προσωπικό της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης·
- ☒ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη

☒ Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και τις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
- ☐ στην ΕΤΕπ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- ☒ σε φορείς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού·
- ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη
- *Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».*

Παρατηρήσεις

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί απευθείας από την Επιτροπή ή/και από έναν υφιστάμενο εκτελεστικό οργανισμό ανάλογα με την έκβαση μελλοντικής ανάλυσης κόστους-οφέλους ή έμμεσα με τους κατάλληλους φορείς ή οντότητες που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού.

⁸⁴

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

Για τους σκοπούς του παρόντος νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου λαμβάνεται υπόψη η άμεση διαχείριση για να γίνουν οι πιο συντηρητικές προβλέψεις.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Ο δείκτης ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI) καθιερώνεται ως μέσο αναφοράς για τη μέτρηση της προόδου της ψηφιοποίησης στην ΕΕ. Το εργαλείο DESI βασίζεται σε διάφορους δείκτες που προκύπτουν από αυστηρή στατιστική ανάλυση. Τα δεδομένα θα συλλέγονται επίσης από άλλες πηγές, συμπεριλαμβανομένων ειδικών ερευνών.

Οι δείκτες αποτελεσμάτων και επιπτώσεων καθορίζονται σε σχέση με τους κύριους τομείς του προγράμματος (υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, τεχνητή νοημοσύνη, ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες, ανάπτυξη, βέλτιστη χρήση ψηφιακής χωρητικότητας και διαλειτουργικότητα).

Η ανατροφοδότηση από ετήσια παρακολούθηση θα επιτρέπει την προσαρμογή της διαχείρισης και της δομής του προγράμματος ανάλογα με τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι ήδη υφιστάμενοι δείκτες από τις ετήσιες έρευνες στον τομέα των ΤΠΕ, και από την έρευνα για το εργατικό δυναμικό. Μπορούν να πραγματοποιηθούν ειδικές έρευνες. Η συλλογή δεδομένων από τον DESI θα συμπληρωθεί με πληροφορίες που παράγονται από το ίδιο το πρόγραμμα.

Οι ρυθμίσεις της εκ των υστέρων αξιολόγησης θα αντλήσουν, στο μέτρο του δυνατού, από τις τεχνικές αξιολόγησης επιπτώσεων. Η ενδιάμεση και η τελική αξιολόγηση έχουν προγραμματιστεί να διεξάγονται σε επίπεδο πυλώνων και προγράμματος.

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Τρόποι διαχείρισης

Το πρόγραμμα θα υλοποιείται απευθείας όπως προβλέπεται στον δημοσιονομικό κανονισμό ή έμμεσα με τις κατάλληλες οντότητες ή φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) [νέο 62, παράγραφος 1, στοιχείο γ)] του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι τρόποι εφαρμογής θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η συγχρηματοδότηση με τα κράτη μέλη επιτυγχάνεται με τον πιο ευέλικτο τρόπο.

Μέσα χρηματοδότησης

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί μέσω μιας δέσμης εργαλείων διαθέσιμων από τον δημοσιονομικό κανονισμό, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών αναγκών πολιτικών, της ανάγκης για μέγιστη ευελιξία σε ολόκληρο το πρόγραμμα και της αποτελεσματικότητας του ελέγχου, εξασφαλίζοντας παράλληλα την επίτευξη των στόχων και την αποφυγή στρεβλώσεων της αγοράς:

Τα μέσα προμηθειών - σε αντίθεση με άλλες χώρες του κόσμου - δεν έχουν χρησιμοποιηθεί μέχρι στιγμής εκτενώς από τα κράτη μέλη της ΕΕ σε τομείς όπως η υπολογιστική υψηλών επιδόσεων ή η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο. Περισσότερες από κοινού προμήθειες από τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να επιτρέψουν στην Ευρώπη να επωφεληθεί από την αύξηση της αποτελεσματικότητας και να αντισταθμίσει την έλλειψη συντονισμού στα συστήματα προμηθειών. Το Πρόγραμμα θα οδηγήσει σε κρίσιμη μάζα για τις προμήθειες, επιτυγχάνοντας

καλύτερη σχέση ποιότητας/τιμής στις αποκτήσεις. Θα εξασφαλίσει επίσης μια στενότερη σύνδεση με την παροχή τεχνολογίας, εξασφαλίζοντας ότι οι εθνικοί προμηθευτές θα παραμείνουν στην πρώτη γραμμή της τεχνολογικής προόδου.

Το πρόγραμμα θα χρησιμοποιήσει επιχορηγήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού.

Η χρήση χρηματοπιστωτικών μέσων προβλέπεται ειδικότερα όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που αφορούν την ψηφιοποίηση του ιδιωτικού τομέα/Τεχνητή Νοημοσύνη (AI). Θα παρέχονται χρηματοδοτικά μέσα για την Τεχνητή Νοημοσύνη χρησιμοποιώντας την εγγύηση του προϋπολογισμού που θα προταθεί στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU.

Το πρόγραμμα θα προβλέπει συγχώνευση κεφαλαίων για να επιτρέψει, μεταξύ άλλων, την παροχή επιχορηγήσεων σε συνδυασμό με χρηματοδοτικά μέσα.

Στρατηγικές ελέγχου

Οι στρατηγικές ελέγχου θα λάβουν υπόψη τον κίνδυνο του αντίστοιχου μηχανισμού υλοποίησης και των χρηματοδοτικών μέσων.

Ειδικότερα, οι προβλεπόμενες συμβάσεις προμηθειών για την καινοτομία, οι οποίες αφορούν ιδιαίτερα υψηλά ποσά, θα απαιτήσουν ειδική στρατηγική έλεγχο.

Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις, η στρατηγική έλεγχο θα πρέπει να καταρτιστεί αναλόγως και να επικεντρωθεί σε τρία βασικά στάδια της υλοποίησης των επιχορηγούμενων δράσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού

- Την οργάνωση προσκλήσεων και την επιλογή των προτάσεων που ταιριάζουν στους στόχους της πολιτικής του προγράμματος,
- Την επιχειρησιακή λειτουργία, την παρακολούθηση και τους εκ των προτέρων ελέγχους που καλύπτουν την υλοποίηση των έργων, τις δημόσιες συμβάσεις, την προχρηματοδότηση, τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές, τη διαχείριση των εγγυήσεων,
- Εκ των υστέρων ελέγχους των έργων και των πληρωμών.

Η συγκεκριμένη στρατηγική έλεγχο αναμένεται να αποφέρει αποτελέσματα επιδόσεων που είναι σύμφωνα με τις παραμέτρους που παρατηρούνται για την πρώτη υλοποίηση του προγράμματος

- ~ 100 % της εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών·
- ~ 100 % των δικαιούχων θα ενημερώνονται έγκαιρα· άνω του 95 % των επιχορηγήσεων θα υπογράφονται εγκαίρως·
- ~ 100 % των πληρωμών θα γίνονται εγκαίρως·
- εναπομένον ποσοστό σφάλματος (RER) κοντά στο κατώτατο όριο ουσιαστικής σημασίας του 2 %.

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Εντοπίστηκαν οι ακόλουθοι κίνδυνοι:

- Καθυστερήσεις στη σύσταση των ειδικών εκτελεστικών δομών,
- Καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων,
- Πιθανά σφάλματα ή κακή διαχείριση/κακή χρήση των κονδυλίων της ΕΕ,

Η υλοποίηση του προγράμματος θα ευνοεί, όπου είναι δυνατόν, λιγότερο επιρρεπή σε σφάλματα εργαλεία εφαρμογής των επιχορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένων, π.χ., εφάπαξ ποσών.

Οι κύριες λειτουργίες ελέγχου που προβλέπονται για το πρόγραμμα περιλαμβάνουν την εστίαση στους στόχους πολιτικής λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τους στόχους εσωτερικού ελέγχου (L&R, αποτελεσματικότητα ελέγχου και αποδοτικότητα κόστους). Θα στοχεύουν στη διασφάλιση της συμμετοχής όλων των παραγόντων, στην κατάλληλη δημοσιονομική ευελιξία και στους συνεπείς εκ των προτέρων και εκ των υστέρων ελέγχους και μπορεί να διαφοροποιούνται ανάλογα με τον κίνδυνο.

Οι έλεγχοι θα υποστηρίζονται από ετήσια αξιολόγηση κινδύνων από τα κάτω προς τα πάνω (bottom-up), μέσω συστηματικής αξιολόγησης του πλαισίου ελέγχου, με την κατάλληλη αναφορά αποκλίσεων (μητρώο εξαιρέσεων και μη συμμόρφωσης) και με διορθωτικές ενέργειες που έχουν αναληφθεί σε σχέση με τις συστάσεις που εκδόθηκαν από την Υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο ή από την Αρχή αρμόδια για την απαλλαγή.

- 2.2.3. *Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου ÷ της αξίας των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)*

Κόστος και οφέλη των ελέγχων

Το συνολικό κόστος των ελέγχων, συμπεριλαμβανομένου του κόστους σε επίπεδο Επιτροπής, εκτελεστικού οργανισμού και φορέων υλοποίησης, εκτιμάται ότι ανέρχεται περίπου στο 3,55 % των επιχειρησιακών πιστώσεων πληρωμών σε επίπεδο προγράμματος.

Υπό την προϋπόθεση ότι η Επιτροπή θα διαχειρίζεται πλήρως το πρόγραμμα χωρίς την υποστήριξη κάποιου εκτελεστικού οργανισμού ή εκτελεστικού οργάνου, το κόστος του ελέγχου θα είναι σημαντικά υψηλότερο και θα μπορούσε να ανέλθει σε περίπου 7,7 % των πιστώσεων πληρωμών σε επίπεδο προγράμματος.

Οι προβλεπόμενοι έλεγχοι αποσκοπούν στην εξασφάλιση της ομαλής και αποτελεσματικής εποπτείας των φορέων υλοποίησης από την Επιτροπή και στην εξασφάλιση του αναγκαίου βαθμού διασφάλισης σε επίπεδο Επιτροπής.

Τα οφέλη των ελέγχων είναι τα εξής:

- Αποφυγή επιλογής ασθενέστερων ή ανεπαρκών προτάσεων.
- Βελτιστοποίηση του σχεδιασμού και της χρήσης των κονδυλίων της ΕΕ, έτσι ώστε να διατηρηθεί η προστιθέμενη αξία της ΕΕ.
- Διασφάλιση της ποιότητας των συμφωνιών επιχορήγησης, αποφυγή σφαλμάτων κατά τον προσδιορισμό των νομικών οντοτήτων, διασφάλιση του ορθού υπολογισμού των συνεισφορών της ΕΕ και λήψη των αναγκαίων εγγυήσεων για την ορθή λειτουργία των επιχορηγήσεων.

- Ανίχνευση μη επιλέξιμων δαπανών κατά την πληρωμή.
- Ανίχνευση σφαλμάτων που επηρεάζουν τη νομιμότητα και την κανονικότητα των πράξεων κατά το στάδιο του ελέγχου.

Επιπλέον, θα εκπονηθούν εκ των προτέρων εκτιμήσεις κινδύνων και θα χρησιμοποιηθούν μηχανισμοί χαμηλότερου κινδύνου, όπως εφάπαξ ποσά, τυποποιημένο κόστος ή/και τυποποιημένα πρότυπα έργων.

Εκτιμώμενο επίπεδο σφάλματος

Ο στόχος είναι να διατηρηθεί το ποσοστό υπολειπόμενου σφάλματος στο όριο του 2 % για το σύνολο του προγράμματος, περιορίζοντας ταυτόχρονα την επιβάρυνση ελέγχου των δικαιούχων ώστε να επιτευχθεί η σωστή ισορροπία μεταξύ του στόχου νομιμότητας και κανονικότητας και άλλων στόχων όπως η ελκυστικότητα του προγράμματος ιδίως για τις ΜΜΕ και το κόστος των ελέγχων.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Η ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών, η οποία είναι επικεφαλής για την εφαρμογή του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη και του προϋπολογισμού του, είναι αποφασισμένη να καταπολεμήσει την απάτη σε όλα τα στάδια της διαδικασίας διαχείρισης. Η ΓΔ ανέπτυξε και εφαρμόζει μια συνολική στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης, που καλύπτει όλες τις σημαντικές δραστηριότητες και τους κινδύνους απάτης που εντοπίζονται. Αυτό περιλαμβάνει ενισχυμένη χρήση των πληροφοριών με τη χρήση προηγμένων εργαλείων τεχνολογίας της πληροφορίας (ιδίως στη διαχείριση επιχορηγήσεων) και συνεχή κατάρτιση και ενημέρωση του προσωπικού.

Η σημερινή στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης της ΓΔ, η οποία καλύπτει τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, τη διαχείριση συμβάσεων/προμηθειών και έμμεση διαχείριση/εποπτεία των τρίτων (οργανισμών, κοινών επιχειρήσεων) και ορισμένα στοιχεία σχετικά με τη δεοντολογία και συμπεριφορά, θα επικαιροποιηθούν μετά την αναθεώρηση της στρατηγικής της Επιτροπής για το 2018. Θα καλύπτει και τυχόν ειδικούς κινδύνους για το πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη που πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Συνολικά, το σύνολο των προτεινόμενων μέτρων ελέγχου στοχεύει επίσης στη δημιουργία θετικού αντίκτυπου στην καταπολέμηση της απάτης. Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί ότι οι απάτες που διαπιστώθηκαν στην εφαρμογή συγκρίσιμων προγραμμάτων στην Επιτροπή ήταν πολύ χαμηλές σε σχέση με τις συνολικές δαπάνες· ωστόσο, η ΓΔ Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών, καθώς είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση του προϋπολογισμού του DEP, παραμένει δεσμευμένη στην καταπολέμησή της.

Η νομοθεσία αυτή θα διασφαλίζει ότι οι βασικοί έλεγχοι, όπως οι έλεγχοι και/ή δυνατότητα επιτόπιων ελέγχων από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, συμπεριλαμβανομένης της OLAF, μπορούν να διεξαχθούν χρησιμοποιώντας τις τυποποιημένες διατάξεις που έχει συστήσει η OLAF.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και νέες γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που προτείνονται

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός Τομέας... I για την ενιαία ψηφιακή αγορά & καινοτομία	ΔΠ/ΜΔΠ ⁸⁵	χωρών ΕΖΕΣ ⁸⁶	υποψηφίων για ένταξη χωρών ⁸⁷	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου [21 παράγραφος 2 στοιχείο β)] του δημοσιονομικού κανονισμού
	02.06 – πρόγραμμα Ψηφιακή Ευρώπη 02.01.04 Διοικητικές δαπάνες 02.06.01 Κυβερνοασφάλεια 02.06.02 ΥΓΕ 02.06.03 Τεχνητή νοημοσύνη 02.06.04 Δεξιότητες 02.06.05 Ανάπτυξη 02.06.05.01 Διαλειτουργικότητα	ΜΔΠ ΔΠ ΔΠ ΔΠ ΔΠ ΔΠ ΔΠ	ΝΑΙ	ΝΑΙ (εάν προβλέπεται στο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας)	ΝΑΙ, περιορίζεται σε ορισμένο τμήμα του προγράμματος	ΟΧΙ

⁸⁵ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

⁸⁶ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

⁸⁷ Υποψήφιες χώρες και, εφόσον υπάρχουν, εν δυνάμει υποψήφιες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων

3.2. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στις δαπάνες

3.2.1. Σύνοψη των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις δαπάνες⁸⁸

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	1	Καινοτομία και ψηφιακός τομέας στην ενιαία αγορά
---	----------	--

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Μετά το 2027	ΣΥΝΟΛΟ
02.06.01 Κυβερνοασφάλεια ⁸⁹	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	284,892	322,244	327,578	248,382	253,295	258,214	263,316		1.957,922
	Πληρωμές	(2)	21,221	102,765	150,212	167,336	156,475	150,124	148,074	1.061,715	1.957,922
02.06.02 ΥΥΕ	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	384,604	435,030	442,232	335,314	341,950	348,589	355,477		2.643,196
	Πληρωμές	(2)	28,648	138,733	202,786	225,903	211,241	202,668	199,899	1.433,316	2.643,196
02.06.03 Τεχνητή νοημοσύνη	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	356,115	402,805	409,474	310,476	316,619	322,768	329,146		2.447,402
	Πληρωμές	(2)	26,526	128,457	187,765	209,170	195,594	187,656	185,092	1.327,144	2.447,402
02.06.04 Δεξιότητες	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	99,712	112,786	114,652	86,933	88,653	90,375	92,161		685,272
	Πληρωμές	(2)	7,428	35,968	52,574	58,567	54,766	52,544	51,826	371,597	685,272
02.06.05 Ανάπτυξη	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	161,219	184,025	186,511	134,149	136,361	138,576	141,303		1.082,144

⁸⁸ Τα σύνολα δεν συμφωνούν λόγω στρογγυλοποίησης.

⁸⁹ Η κατανομή του επιχειρησιακού προϋπολογισμού μεταξύ των 5 ειδικών στόχων, είναι ενδεικτική. Θα πρέπει να αναθεωρηθεί λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη των τεχνολογιών, την αγορά και την εφαρμογή του προγράμματος.

	Πληρωμές	(2)	5,545	41,855	72,106	82,157	74,704	69,103	66,789	669,886	1.082,144
02.06.05.01 Διαλειτουργικότητα ⁹⁰	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	23,960	25,433	26,415	27,299	28,281	29,263	29,852		190,505
	Πληρωμές	(2)	8,249	24,942	25,532	26,612	27,005	28,477	29,459	20,229	190,505
Επιχειρησιακές πιστώσεις (κατανεμημένες σύμφωνα με τις γραμμές του προϋπολογισμού στο σημείο 3.1)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	1.310,502	1.482,323	1.506,862	1.142,553	1.165,160	1.187,785	1.211,256		9.006,441
	Πληρωμές	(2)	97.617	472,721	690,975	769,744	719,785	690,573	681,139	4.883,886	9.006,441
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο του προγράμματος ⁹¹	Αναλήψεις υποχρεώσεων = Πληρωμές	(3)	27,038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	25,618		187.559
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για το χρηματοδοτικό κονδύλιο του προγράμματος	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+3	1.337,540	1.512,557	1.537,606	1.166,718	1.189,802	1.212,905	1.236.874		9.194.000
	Πληρωμές	=2+3	124,655	502,955	721,719	793,909	744,427	715,693	706,757	4.883,886	9.194,000

⁹⁰ Διαχείριση από τη ΓΔ Πληροφορικής (ΓΔ DIGIT) ή μέρος των άρθρων 8 παράγραφος β) και γ) για να διευκολυνθεί η εκπόνηση, επικαιροποίηση και χρήση λύσεων και πλατυσίων από τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, συμπεριλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησης των λύσεων και πλατυσίων διαλειτουργικότητας

⁹¹ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλασίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
--	----------	-----------------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Μετά το 2027</i>	ΣΥΝΟΛΟ
Ανθρώπινοι πόροι		45,888	51,890	52,748	40,024	40,812	41,601	42,424		315,388
Λοιπές δαπάνες διοικητικής λειτουργίας		1,490	1,519	1,549	1,580	1,613	1,644	1,679		11,078
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	47,378	53,410	54,298	41,605	42,426	43,246	44,103		326,466

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Μετά το 2027</i>	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων μεταξύ ΤΟΜΕΩΝ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	1.384,918	1.565,967	1.591,904	1.208,323	1.232,228	1.256,151	1.280,977		9.520,466
	Πληρωμές	172,033	556,365	776,017	835,514	786,853	758,939	750,860	4.883,886	9.520,466

3.2.2. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
-----	------	------	------	------	------	------	------	--------

ΤΟΜΕΑΣ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	45,888	51,890	52,748	40,024	40,812	41,601	42,424	315,388
Λοιπές δαπάνες διοικητικής λειτουργίας	1,490	1,519	1,549	1,580	1,613	1,644	1,679	11,078
Μερικό σύνολο του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	47,378	53,410	54,298	41,605	42,426	43,246	44,103	326,466

Εκτός του ΤΟΜΕΑ 7⁹² του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι								
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα	27.038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	25,618	187.559

⁹² Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

Μερικό σύνολο εκτός του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	27,038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	25,618	187,559
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	---------

ΣΥΝΟΛΟ	74,416	83,644	85,042	65,77	67,068	68,366	69,721	514,025
--------	--------	--------	--------	-------	--------	--------	--------	---------

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και οι οποίες θα συμπληρωθούν, κατά περίπτωση, με πρόσθετα κονδύλια που ενδέχεται να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

[

3.2.2.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινου δυναμικού, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)							
Έδρα και αντιπροσωπείες της Επιτροπής	231	261	266	201	205	209	214
Αντιπροσωπείες της ΕΕ							
Έρευνα							
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΠΑ) — AC, AL, END, INT και JPD ⁹³							
Τομέας 7							
Χρηματοδοτούμενο από τον ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	- στην έδρα	173	196	199	151	154	157
	- σε αντιπροσωπείες						
Χρηματοδοτούμενο από το κονδύλιο του προγράμματος ⁹⁴	- στην έδρα						
	- σε αντιπροσωπείες						
Έρευνα							
Άλλα (να προσδιοριστούν)							
ΣΥΝΟΛΟ	404	457	464	352	359	366	373

⁹³ AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

⁹⁴ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και το οποίο θα συμπληρωθεί, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Επιχειρησιακή εφαρμογή του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών υποστήριξης και συντονισμού.
Εξωτερικό προσωπικό	Επιχειρησιακή εφαρμογή του προγράμματος Ψηφιακή Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών υποστήριξης και συντονισμού.

3.2.3. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☐ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☒ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται παρακάτω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Έτη	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.	π.υ.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:

☐ στους ιδίους πόρους

☐ στα διάφορα έσοδα

Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών ☐

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁹⁵						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Άρθρο							

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

[...]

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

[...]

⁹⁵

Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.